Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага [illegible] Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

10 год выданьня.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі — № 478. Рэдактара — № 769.
Матар'ял прымаецца — з 9-й да 3½ гадз.
Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible]
Зьмена адрасу: іншагародныя — 20 к., мясцовыя — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible]

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible]

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 175 (2664) Субота, 3-га жніўня 1929 г.

Экз. „Савецкая Беларусь“ [illegible] Пастора [illegible] Публічн. бібл. [illegible] сьнежань [illegible]

Правакацыя ня спыняецца.

Савецкі ўрад выказаў максымум міралюбнасьці і вытрыманасьці ў адказе на захоп Усходня-Кітайскай чыгункі, на сыстэматычныя правакацыйныя выпады нанкінскіх і мукдэнскіх мілітарыстаў, на гвалты і бязчынствы над савецкімі грамадзянамі. На ўсе гэтыя ўчынкі Савецкі ўрад адказаў толькі зачыненьнем мяжы і спыненьнем транзіту на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы. Грунтуючыся на інтарэсах працоўных мас Савецкага Саюзу і Кітаю і жадаючы як мага хутчэй ліквідаваць канфлікт, савецкі ўрад у адказ на прапанову Цая выказаў гатоўнасьць распачаць перамовы.

Аднак, савецкі ўрад ні ў якім разе ня мог згадзіцца хаця-б на часовую санкцыю сучаснага становішча на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы, створанага разбойніцкімі ўчынкамі кітайскіх генэралаў. Зараз пасьля значнай затрымкі, савецкі ўрад атрымаў адказ ад Мукдэнскага ўраду, які па свайму нахабству і ганебнаму тону нельга назваць інакш, як новым выпрабаваньнем савецкай міралюбнасьці. У гэтым адказе Мукдэнскі ўрад ня робіць ніводнага кроку наперад у параўнаньні з апошняй кітайскай нотай, якая выклікала разрыў дыплёматычных зносін. Такі адказ прадыктаван інтарэсамі імпэрыялістычных драпежнікаў кітайскага народу, якія падрыхтоўваюць вайну супроць СССР. Ён зьяўляецца лёгічным працягам той самай правакацыйнай палітыкі, якая выявілася ў гвалтоўным захопе Ўсходня-Кітайскай чыгункі. Правакацыя гаміньданаўскіх генэралаў ня спыняецца. Пры натхненьні імпэрыялістаў яна мае на мэце абавязкова прадоўжыць і абвастрыць канфлікт. Працоўныя масы Савецкага Саюзу здолеюць даць належную ацэнку гэтай правакацыі. Цьвёрда рашучы адказ савецкага ўраду знойдзе з іх боку аднадушнае спачуваньне і дапамогу.

„Правда“.

Па сьлядох цьвёрдалобых.

Пад такім загалоўкам «Правда» піша:

„Перамовы тав. Даўгалеўскага з Гэндэрсонам і ўмовы, прапанаваныя ангельскім міністрам замежных спраў у якасьці прадпасылкі аднаўленьне зносін з СССР з няўхільнасьцю сьведчаць, што ўрад рабочай партыі ў гэтым пытаньні сапраўды не зрабіў ніводнага кроку наперад у параўнаньні з пазіцыяй Бальдвіна, і адказ Гэндэрсона на прапанову тав. Даўгалеўскага неадкладна абмяняцца пасламі нічым не адрозьніваецца ад падобных заяў Чэмбэрлена.

Урад рабочай партыі думае, што неабходна спачатку „распачаць перамовы па сутнасьці ўсіх спрэчных пытаньняў між Вялікабрытаніяй і СССР“, і толькі пасьля гэтага могуць быць адноўлены дыплёматычныя зносіны між абедзьвума краінамі. Праўду кажучы, нічога інакшага ня меў на мэце і Чэмбэрлен.

«Праўда» адзначае, што ніколі савецкі ўрад не згаджаўся, каб у дыплёматычных перамовах цкаваліся прадстаўнікі нашай краіны, ў адносінах да якой ня могуць прыстасоўвацца якія-небудзь абмежаваньні. Выгады ўпарадкаваньня англа-савецкіх дачыненьняў, будзе мець у першую чаргу Англія. Англія ня менш, калі ня больш, зацікаўлена ў савецкім рынку, чымся СССР у ангельскім. Абмяркоўваючы прапанаваныя ўрадам Макданальда патрабаваньні, „Правда“ зазначае, што, узьнімаючы пытаньне аб прэтэнзіях ангельскіх капіталістаў да савецкага ўраду, урад Макданальда зусім забывае аб тых прэтэнзіях, якія можа падаць яму ўрад Савецкага Саюзу.

Гэтак сама і наконт умешваньня ва ўнутраныя справы; савецкі ўрад мог-бы падаць Англіі значна больш цяжкое і сур'ёзнае абвінавачаньне чымся «ліст Зіноўева». Вывад выплывае сам сабою. Урад рабочай партыі намеран праводзіць далей антысавецкую палітыку кансэрватараў, тую самую палітыку, проці якой ён выступаў на выбарах, зарабіўшы на гэтай справе некалькі мільёнаў рабочых галасоў. Падманутыя рабочыя здолеюць зрабіць вывады з гэтай палітыкі. Мы ня думаем, каб ангельская буржуазея шмат на ёй зарабіла. Цьвёрдалобыя аўтары фальшывых дакумантаў ужо зламалі на іх сваю галаву. Наўрад ці больш шчасьлівы лёс чакае „рабочы“ ўрад, які ідзе па іх сьлядох“.

Антырабочая палітыка французскага ўраду.

ПАРЫЖ, 1-7. Палата дэпутатаў ухваліла вотум давер'я габінэту Брыяна большасьцю 325-ці проці 136-ці галасоў. Проці вотуму давер'я галасавалі дэпутаты рэспубліканска-дэмакратычнага саюзу. Устрымаліся ад галасаваньня 104 радыкалы, 3 рэспубліканскія сацыялісты, 1 сацыяліст (Блюм), 8 умераных і 5 правых.

Пасьля галасаваньня давер'я ўраду і ўхвалы законапраекту аб падатковых палёгках сэсія палаты дэпутатаў зачынілася. „Эр Нувэль“ (орган левага блёку) падкрэсьлівае, што выступленьне Фросэра (сацыяліст) у палаце проці ўраду было вельмі мяккім.

Рашучую апазіцыю спаткаў урад і з боку камуністаў, ад імя якіх Кашэн выкрываў з парляманцкай трыбуны імпэрыялістычную сутнасьць так званай левай замежнай палітыкі, якую праводзіць Брыян у поўнай згодзе з права-буржуазнымі партыямі, а таксама выкрываў антырабочы характар унутранай палітыкі, якая ажыцьцяўляецца Тард'е і ня сустракае ніякіх [illegible] радыкалаў.

У СТАНЕ КАПІТАЛУ

МЭЛЕН „ПАМІЛАВАЎ“.

ВАШЫНГТОН, 31-7. Міністр фінансаў Злучаных Штатаў Мэлен паведаміў аб адтэрміноўваньні першага ўзносу французскага доўгу Амэрыцы.

АДКАЗНЫ „ВІЗЫТ“.

РЫГА. Друк паведамляе, што ў жніўні на вызыты эстонскіх і польскіх лётчыкаў [illegible] наведаюць Эстонію і Польшчу.

СКЛАД ФРАНЦУСКАЙ ДЭЛЕГАЦЫІ НА РЭПАРАЦ. КАНФЭРЭНЦЫЮ.

ПАРЫЖ, 31-7. [illegible] на рэпарацыйную канфэрэнцыю [illegible] ў Гаагу [illegible] Брыян, Шэрон (міністр фінансаў), Барталь [illegible] сакратар міністэрства Замежных Спраў, Мэро і інш.

ЦІКАВАЦЦА, АЛЕ ПАМАГЧЫ НЯ МОГУЦЬ.

ЛЁНДАН, 30-7. Рэформісцкі кіраўнік прафсаюзаў [illegible] у Ланкашырскай баваўняна-папяровай прамысловасьці [illegible] барацьбы рабочых прадпрыёмцаў.

Міністэрства працы агаласіла паведамленьне, у якім зазначана, што ўрад [illegible] „але лічыць, што ў сучасны момант ён ня можа зрабіць ніякага кроку“.

Цэргібэля выключылі з прафсаюзу.

БЭРЛІН, 30-7. [illegible] выключыў з прафсаюзу [illegible] Цэргібэля, як віноўніка першамайскага праліцьця крыві. [illegible]

„Мэталёвец“ рамантуецца.

ГЭЛЬСІНГФОРС. 31-7. Яхта ленінградскіх рабочых „Мэталёвец“ [illegible] у Гэльсінгфорскі порт. Рамонт будзе скончаны праз 4 дні, пасьля чаго „Мэталёвец“ [illegible] Другая яхта ленінградскіх рабочых „Рабочы“ [illegible] Гэльсінгфорсу 1-га жніўня.

Землятрус у Японіі.

ТОКІЁ, 30-7. [illegible] надзвычайна моцныя штуршкі.

Транс-атлянтычны пералёт „Страна Советов“

МАСКВА, 1-8. Выляцеў самалёт „Страна Советов“ [illegible]

[illegible]

САВЕЦКІ УРАД ЯШЧЭ РАЗ ДАКАЗАЎ СВАЮ МІРАЛЮБНАСЬЦЬ

ПРАВАКАЦЫЙНЫ ЛІСТ ГАЛАВЫ МУКДЭНСКАГА УРАДУ

МАСКВА, 2-8. Намесьнік Народнага Камісара па замежных справах тав. Карахан атрымаў ад галавы Мукдэнскага ўраду Чжан-Сюэ-ляна ліст, перададзены па тэлеграфу. Ніжэй падаецца тэкст гэтага лісту і адказ на яго.

Ліст генэрала Чжан-Сюэ-ляна да намесьніка Народнага Камісара па замежных справах Карахана.

Шаноўны пан Карахан!

Пасьля абмену думкамі між генэральным консулам у Харбіне Мельнікавым і камісарам замежных спраў панам Цаям, апошні прыехаў у Мукдэн, дзе зрабіў даклад аб Усходня-Кітайскай чыгунцы.

Каб вырашыць непаразуменьне, прапануецца тры наступных прапановы: 1) Кітайскі ўрад і ўрад СССР назначаюць кожны свайго прадстаўніка для скліку канфэрэнцыі па пытаньнях Усходня-Кітайскай чыгункі. 2) Сучаснае становішча на Усходня-Кітайскай чыгунцы прызнаецца падлягаючым упарадкаваньню пасьля канфэрэнцыі на падставе Пекінскай і Мукдэнскай згоды. 3) Арыштаваныя грамадзяне СССР афіцыйным парадкам вызваляюцца і высяляюцца ў СССР. Арыштаваныя ў СССР кітайцы таксама павінны быць вызвалены. Наконт гэтых трох пунктаў прашу даць тэлефонны адказ.

З павагаю Чжан-Сюэ-лян. 29 ліпеня 1929 г.

Наш адказ на ліст Чжан-Сюэ-Ляна.

Шаноўны пан Чжан-Сюэ-лян!

22 ліпеня 1929 г. камісар замежных спраў пан Цай па яго просьбе быў прыняты гэнэральным консулам у Харбіне Мельнікавым і заявіў апошняму, што прыехаў з Мукдэну і мае даручэньне Мукдэнскага ўраду зрабіць з мэтаю упарадкаваньня савецка-кітайскага канфлікту на Усходня-Кітайскай чыгунцы наступную прапанову: 1. Арыштаваныя савецкія рабочыя і служачыя вызваляюцца. 2. Урад СССР назначае кіраўніка Усходня-Кітайскай чыгункі і яго памоцніка. 3. Склікаецца канфэрэнцыя ўпаўнаважаных абодвых урадаў, якая ў самы кароткі тэрмін упарадкуе канфлікт аб Ўсходня Кітайскай чыгунцы. Савецкі ўрад можа заявіць аб тым, што створаны пасьля канфлікту парадак ім не прызнаецца і ні да чаго ў надыходзячых перамовах не абавязвае і 4, калі савецкі ўрад згодзіцца з гэтай прапановаю, дык пан Чжан-Сюэ-лян папросіць згоды нанкінскага ўраду на гэтыя прапановы.

Мельнікаў адмовіўся абмяркоўваць гэтыя прапановы пана Цая, зазначыўшы, што ён ня мае на гэта ніякіх паўнамоцтваў і што погляд савецкага ўраду выказан у яго ноце ад 13-га ліпеня. Аднак, з прычыны просьбы пана Цая давесьці аб гэтай прапанове да ведама саюзнага ўраду, Мельнікаў перадаў прапанову мукдэнскага ўраду ў Народны Камісарыят на Замежных Справах.

Саюзны ўрад, кіруючыся сваёю міралюбнаю палітыкаю і нежадаючы пакінуць нявыкарыстанаю гэтую магчымасьць упарадкаваньне канфлікту праз згоду, пашоў на ўступку і даручыў Мельнікаву ў Харбіне даць пану Цаю для перадачы Вам, як галаве Мукдэнскага ўраду, наступны адказ:

„а) Пасьля меўшых месца захватніцкіх учынкаў Кітайскай улады на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы Саюзны Ўрад ня можа аднесьціся з давер'ем да прапаноў, якія паступілі ад Мукдэнскага ўраду праз камісара замежных спраў пана Цая.

б) У выпадку, аднак, калі Нанкінскі ці Мукдэнскі ўрады афіцыйна зробяць ураду СССР сур'ёзныя ад імя Чжан-Сюэ-Ляна прапановы, а іменна: 1) вызваленьне арыштаваных савецкіх рабочых і служачых, 2) назначэньне ўрадам СССР кіраўніка Ўсходня-Кітайскай чыгункі і яго памоцніка, 3) склік канфэрэнцыі для ўпарадкаваньня ў самы кароткі тэрмін канфлікту на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы, і калі, апроч таго, пункт чацьвёрты Мукдэнскага ўраду будзе зьменены наступным чынам: абодвы бакі прызнаюць, што створанае пасьля канфлікту становішча на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы падлягае зьмене ў адпаведнасьці з Нанкінскаю і Мукдэнскаю згодамі 1924 году, дык саюзны ўрад прыхільна паглядзіць на гэтыя прапановы».

Гэты адказ быў перададзен Мельнікавым пану Цаю ў Харбіне 25-га ліпеня а 4-й гадзіне дню. 30-га ліпеня г. г. пан Цай прыехаў на станцыю Манчжурыя і паведаміў грамадзяніна Мельнікава, які знаходзіўся ўжо на тэрыторыі Савецкага Саюзу, аб сваім жаданьні спаткацца з ім для перадачы прапановы Мукдэнскага ўраду. 1-га жніўня пан Цай перадаў грамадзяніну Мельнікаву ліст ад 29-га ліпеня г. г., зьмест якога мне перададзен па тэлеграфу. Я прымушан адзначыць, што прапанова ў Вашым лісьце ад 29-га ліпеня значна адрозьніваецца ад той прапановы, якая па Вашаму даручэньню пан Цай зрабіў грамадзяніну Мельнікаву, а іменна, перш-на-перш наступнае: па першае ў Вашым лісьце зусім выпушчана прапанова зробленая ад Вашага імя панам Цаем 22-га ліпеня аб неадкладным назначэньні ўрадам СССР кіраўніка Ўсходня-Кітайскай чыгункі і яго памоцніка; па другое, замест прапанаванай саюзным урадам формулы, што створанае пасьля канфлікту на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы становішча падлягае зьмене ў адпаведнасьці з Пекінскай і Мукдэнскай згодамі, у вашым лісьце ёсьць прапанова аб легалізацыі створанага праз гвалтоўны захоп чыгункі сучаснага становішча на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы, які зьяўляецца выразным парушэньнем Пекінскай і Мукдэнскай згод. Такім чынам, я павінен адзначыць, што насупроць сваёй прапановы ад 22-га ліпеня Мукдэнскі ўрад сваёю новаю прапановаю зрывае магчымасьць упарадкаваць канфлікт шляхам згоды, якая магчыма толькі праз прыняцьце прапановы саюзнага ўраду ад 25-га чэрвеня г. г. Гэтым ствараецца становішча, якое можа пагражаць новымі сур'ёзнымі непаразуменьнямі, уся адказнасьць за якія цалкам і поўнасьцю ўскладаецца на Мукдэнскі і Нанкінскі ўрады.

Прымеце і інш.

Карахан.

1-га жніўня 1929 г.

РЭПРЭСІІ У КАПІТАЛІСТЫЧНЫХ КРАЁХ ПЕРАД 1 ЖНІЎНЯ.

Атрады жандармэрыі на вуліцах Прагі.

ПРАГА, 31-7. Учора ў праскіх ваколіцах адбыліся ізноў рабочыя сходы і дэманстрацыі. Некаторыя з іх разагнаны паліцыяй. Учора і сёньня зьявіліся нелегальныя выданьні камуністычных газэт „Рудэ Право“, «Вячэрнік», „Форвэртс“ і „Інтэрнацыяналe“, у якіх зьмешчан маніфэст антываеннага камітэту. Газэты распаўсюджваюцца па заводах. Вобыскі ў сэкратарыяце ЦК кампартыі Чэхаславакіі і арышты партыйных працаўнікоў ня спыняюцца. У Мараўскай высьпе арыштавана яшчэ 6 партыйных працаўнікоў. Арыштаваны сэкратары чатырох камітэтаў партыі. Учора маршавалі па праскіх вуліцах вялікія атрады жандармэрыі, затрабаваныя з правінцыі. Водлуг паведамленьняў газэт, у Празе згрупавана, у зьвязку з днём 1-га жніўня, 3500 паліцэйскіх і 3500 жандараў.

Нязвычайная дэманстрацыя ў Лёндане.

ЛЁНДАН, 31-7. Падрыхтоўка да чырвонага дню ў Англіі набыла на працягу апошняга тыдню асабліва шырокія разьмеры. Усюды склікаліся мітынгі, распаўсюджваліся лістоўкі, наладжваліся дэманстрацыі.

У Лёндане сёньня карыстаўся вялікім посьпехам новы агітацыйны прыезд: група камуністаў заняла месца на імпэрыяле аўтабусу, прычым усе яны прыкавалі сябе ланцугамі да сядзеньня, каб іх не маглі сагнаць з аўтабусу. Калі аўтабус адыйшоў ад першай станцыі, дык на імпэрыялі былі ўзьняты сьцягі пад гукі рэвалюцыйных сьпеваў. Нязвычайнасьць гэтага зьявішча прывабіла ўвагу вялічэзных мас народу. Як толькі аўтабус спыніўся ля Трафальгарсквэру, яго абкружылі тысячны натоўп. Па загаду выкліканай паліцыі аўтабус быў накіраваны ў Скотленд-Ярд (галоўная паліцэйская ўправа), дзе давялося перапілаваць ланцугі, якімі прыкавалі сябе ўдзельнікі гэтай цікавай дэманстрацыі. Пры гэтым была арыштавана адна жанчына, абвінавачаная ў „нападзе на агентаў паліцыі“.

Самым рашучым чынам.

РЫГА. У нядзелю ўчынена шмат вобыскаў і арыштаў. Газэта левых прафсаюзаў „Страднэкс Унзэнэкс“ зачынена на невядомы час. Міністр унутраных спраў заявіў, што ніякіх дэманстрацый, да якіх заклікаюць камуністы, ні ў Рызе, ні наогул у Латвіі дапушчана ня будзе. Усе, нават самыя нікчэмныя спробы будуць спынены самым рашучым чынам.

ПРАЦОЎНАЕ СЯЛЯНСТВА БССР—НА ВАРЦЕ ЗАВАЁЎ КАСТРЫЧНІКА

Працоўныя м-ка Старыя Дарогі пратэстуюць супроць наглай правакацыі сусьветных імпэрыялістаў, якія ўчынілі захоп Усходня-Кітайскай чыгункі, адабраюць усе захады свайго ўраду і абяцаюць на першы заклік ураду стаць на абарону СССР.

* * *

Сяляне, калгаснікі, саматужнікі і служачыя м. Кручы, Круглянскага раёну, Аршанскай акругі рашуча пратэстуюць супроць правакацыйнага захопу Ўсходня-Кітайскай чыгункі кітайскай ваеншчынай, якая скача пад дудку сусьветных імпэрыялістаў, заяўляюць на першы заклік рабоча-сялянскай улады выступіць на абарону нашых заваёў і дасягненьняў, вітаюць выпуск 3 пазыкі індустрыялізацыі і абяцаюць усімі сіламі дапамагчы ў яе рэалізацыі.

* * *

Працоўнае сялянства прырубежных раёнаў Мазыршчыны ў адказ на выпады польскіх фашыстаў і кітайскіх імпэрыялістаў адразу-ж пасьля атрыманьня акладных лістоў па сельска-гаспадарчаму падатку на 1829-30 год уносіць датэрмінова падатак з мэтаю дапамагчы больш шпаркаму сацыялістычнаму будаўніцтву краіны.

Сяляне в. Брыпёва, Пятрыкоўскага раёну калектыўна здалі 955 рублёў, сяляне Тураўскага раёну датэрмінова выплацілі 1400 рублёў, Пятрыкоўскага раёну—2200 рублёў, 11 гаспадарак вёскі Бялёва, Жыткавіцкага р. здалі 29 проц. усяго належачага з іх падатку.

* * *

Насельніцтва Горкаўскага сельсавету, Старадароскага раёну пратэстуе супроць зьдзекаў кітайскай улады над савецкімі грамадзянамі і заяўляе аб сваёй гатоўнасьці на абарону савецкай краіны. У рэзалюцыях зазначана: „Мы ня хочам вайны, але ў бой гатовы“.

* * *

Дэлегаткі м. Старыя Дарогі, Бабруйскай акругі калектыўна падпісваюцца на 3 пазыку індустрыялізацыі ў адказ міжнароднай буржуазіі, якая павінна ведаць, што „мы хочам мірна будаваць сацыялістычную гаспадарку і дзеля гэтага ўзмацняем абароназдольнасьць краіны“.

* * *

Рабочыя і сяляне Нагосцкага сельсавету, Старобінскага раёну, Бабруйскай акругі на мітынгу выносяць свой пратэст супроць новых войнаў, якія падрыхтоўвае буржуазея. У адказ на наскок агентаў сусьветнай буржуазіі на Савецкі Саюз рабочыя і сяляне адказваюць уступленьнем у ТДА-Авіяхіму, калектыўнаю здачаю на хаваньне аблігацый 2 пазыкі індустрыялізацыі і рэалізацыяй 3 пазыкі індустрыялізацыі.

* * *

Працоўныя м. Нагост і саўгасу Нагост, Старобінскага раёну, Бабруйскай акругі катэгарычна пратэстуюць супроць захопу Ўсходня-Кітайскай чыгункі кітайскім урадам, вітаюць выпуск 3 пазыкі індустрыялізацыі і заяўляюць, што ўсе, як адзін, пойдуць на абарону заваёў Кастрычніка і дакажуць неперажнасьць рабочых у саюзе з сялянствам.

* * *

Грамадзяне в. Застарыньне, Старобінскага раёну, Бабруйскай акругі пратэстуюць супроць ганебнага наскоку на Ўсходне-Кітайскую чыгунку, з уздымам спаткалі загад ураду аб выпуску 3 пазыкі індустрыялізацыі, калектыўна ўступаюць у шэрагі ТДА-Авіяхіму і абяцаюць выступіць на абарону мірнага будаўніцтва СССР.

ДАМО СРОДКІ СВАЙМУ ЎРАДУ.

Паскорыць індустрыялізацыю нашай краіны, калектывізацыю вёскі і ўзмацніць абароназдольнасьць СССР.

Калектыў рабочых гомельскага заводу „Двигатель Революции“ у колькасьці 71 чал. падпісаўся на 7 тысяч рублёў 3 пазыкі індустрыялізацыі.

11 чалавек брыгаднага аддзяленьня шчацінная фабрыкі падпісаліся на 2 тысячы руб.

Дадатковая падпіска, праведзеная ў Палесдруку дала 3 тысячы руб.

4 супрацоўнікі акрфінаддзелу падпісаліся на тысячу руб.

* * *

Рабочыя Клімавіцкага райкамбінату ў ліку 36 асоб датэрмінова падпісаліся на 3 пазыку індустрыялізацыі ў суме 1.600 руб.

* * *

Калектыў служачых Смалявіцкага спажывецкага таварыства „Зорка“ за адзін дзень сабралі падпіскі на III пазыку індустрыялізацыі на 1300 рублёў; працаўнікі падпісваюцца на 200 проц. месячнага заработку.

Калектыў савецкіх і гандлёвых служачых падпісаўся на 3500 рублёў III пазыкі індустрыялізацыі.

Парадак узносу выплаты 3-яй пазыкі індустрыялізацыі

МАСКВА, 1-VIII. У зьвязку з тым, што калектыўная падпіска працоўных на 3 пазыку індустрыялізацыі распачалася датэрмінова і некаторыя прадпрыёмствы мяркуюць скончыць падпіску ў пачатку жніўня, Наркамфін СССР устанавіў парадак узносу выплат па падпісцы з растэрміноўкаю больш за 10 месяцаў. Калектывы, якія пачынаюць выплачваць за аблігацыі ў пачатку жніўня могуць атрымаць фактычную растэрміноўку на 11 месяцаў, са жніўня 1929 году да чэрвеня 1930 году. Калектывы па свайму жаданьню могуць аплаціць аблігацыі на працягу 10 месяцаў пры ўмове, калі першы ўзнос зроблен у жніўні. У гэтым выпадку усе разьлікі па падпісцы могуць быць скончаны да 1-га ліпеня.

Крэдытныя ўстановы, згодна заявы калектыву аб жаданьні атрымаць тую ці іншую растэрміноўку, устанаўляюць для кожнага калектыву адпаведны парадак аплаты аблігацый і паведамляюць калектывам аб тэрмінах і разьмерах належных ад іх выплат па падпісцы.

У зьвязку з хлебазагатоўчай кампаніяй у раёне інтэнсыўных загатовак разьмяшчэньне пазыкі сярод сялянства павінна быць распачата ўжо са жніўня месяца, праз продаж аблігацый у растэрміноўку і за наличны разьлік. Продаж аблігацый 3 пазыкі індустрыялізацыі сялянам за наличныя грошы павінен рабіцца на працягу ўсяго жніўня па цане ўстаноўленай на першых 8 дзён верасьня 1929 году—па 47 р. 90 к. за поўную 50-цірублёвую аблігацыю. Продаж аблігацый сялянам у парадку падпіскі з растэрміноўкаю выплат робіцца на працягу жніўня па намінальнаму кошту.

ПОЛЬШЧА РЫХТУЕЦЦА ДА ВАЙНЫ.

Імпэрыялісты ўсіх краін спрабуюць утаіць свае ваенныя падрыхтоўкі патокам пацыфісцкіх слоў. Польшча, калі не зьяўляецца ў гэтым выключэньнем, дык ва ўсякім разе ўтойвае сваю падрыхтоўку вельмі дрэнна. Духам ваеншчыны прапахла ўсё палітычнае жыцьцё Польшчы. Кіраўнік ураду—маршал Пілсудзкі лічыць сябе ваенным гэніем і ўсе думкі яго накіраваны на вайну, якая павінна скончыць ствараньне „вялікай Польшчы“. Урад складаецца ў большасьці з вайскоўцаў («палкоўнікаў»). Вайскоўцы стаяць на чале банкаў і дзяржаўных прадпрыёмстваў. Гаспадарчая палітыка фашызму падначалена вайсковым мэтам. Тры гады фашысцкага рэжыму—гэта тры гады сыстэматычнай усебаковай падрыхтоўкі да вайны.

Якія мэты мае Польшча, якая налічвае з 30-ці мілёнаў насельніцтва 40 працантаў палякаў? Польшча зьяўляецца ня толькі выканаўчым органам заходніх дзяржаў, фарпостам у барацьбе проці СССР. Польшча мае яшчэ, апроч таго, свае ўласныя імпэрыялістычныя інтарэсы, якія штурхаюць яе на Ўсход. На іх зазначаў У. І. Ленін яшчэ ў 1920 годзе ў прамове 20-га лістапада на маскоўскай губэрскай канфэрэнцыі. Імкненьні Польшчы, зазначыў Ленін, накіроўваюцца ня толькі на **Латвію і Беларусь, але і на Украіну.** «Апрача таго, яе штурхае ў гэтым самым напрамку старая векавая барацьба Польшчы, якая ў свой час была **вялікай дзяржавай...** Гэтую старую векавую барацьбу Польшча ня можа пакінуць і ў цяперашні час“. У. І. Ленін робіць вывад з гэтага: „Калі на якую-небудзь з дзяржаў, якая захоўвае буржуазны лад, і мяжуецца з Расеяй, можа разьлічваць Англія і працяжна складзеным пляне ваеннага ўмяшаньня, дык толькі на Польшчу“.

Польская буржуазея ў сваіх вялікадзяржаўных імкненьнях марыць аб тым, каб зруйнаваць Савецкі Саюз і стварыць у процівагу Савецкай Расеі шэраг буржуазных дзяржаў, падначаленых Польшчы. Галоўным зьвяном у ланцугу гэтага падначаленьня павінна стаць Украіна. Гэты плян быў асновою паходу 1920 году на Кіеў у саюзе з Пятлюраю; гэты-ж плян вызначае палітыку Пілсудзкага ў 1929 годзе. Для гэтага іменна пляну лягчэй было знайсьці дапамогу ў Англіі, чымся ў Францыі.

Як ні беспадстаўны гэтыя мары і пляны, але польскі фашызм сур'ёзна рыхтуецца ажыцьцёвіць іх.

У галіне ўзброеньня польскай арміі лепшым паказчыкам натуг фашызму зьяўляецца разьмер вайсковага бюджэту. У 1927-28 годзе фактычныя выдаткі вайсковага ведамства складалі 824 мілёны злотых, г. зн. 32 проц. усіх выдаткаў; у 1928-29 г. мы маем адпаведна 840 мілёнаў злотых, або 30 проц. Але гэтым ня вычэрпваюцца вайсковыя выдаткі. Па каштарысу міністра ўнутраных спраў праходзяць выдаткі (каля 75 мілёнаў злотых) на ваенны „корпус абароны мяжы“, які не заменьвае звычайнай прымежнай варты; ён мае спэцыяльнае назначэньне. Па каштарысу грамадзкіх работ праходзяць выдаткі на пабудовы вайсковага порту ў Гдыні, на Балтыцкім моры, які ў зьвязку з выяўленай у 1920 г. ненадзейнасьці Данцыгу павінен забясьпечыць у часе вайны транспарт вайсковых прылад з Францыі і Англіі. Вялікая частка буйнага бюджэту капітальных укладаў прыпадае на пабудову стратэгічных чыгунак, прадпрыёмстваў вайсковай індустрыі, казарм і г. д.

Фашызм ужыў нязвычайныя захады для разьвіцьця вайсковай прамысловасьці. Амаль што ўся вытворчасьць азотных злучэньняў згрупавана ў руках дзяржавы і значна пашырана. Галоўным прадпрыёмствам зьяўляецца Хожаў у Верхняй Сілезіі, дзе вырабляецца, галоўным чынам, цыянамід (у 1928 г.—150 тысяч тонн). З шалёнаю шпаркасьцю заканчваецца пабудова новага дзяржаўнага заводу ў Тарнове, дзе будзе выробляцца аміяк мэтадам Фаўзэра. У галіне выбуховых рэчаў Польшча ўжо ў сучасны момант вырабляе ледзь ня ўсё неабходнае ёй, праўда, яшчэ не ў дастатковай колькасьці. У 1928 годзе наладжана вытворчасьць тэтрылю. Буйная фабрыка пораху пабудавана ў Загаджоне, Клецкага ваяводзтва. Некалькі тысяч рабочых з ваколічных сялян занята на прадпрыёмстве.

Па мэталёвай прамысловасьці дзяржава пабудавала шэраг вайсковых заводаў. Пры ўдзеле дзяржавы пашыраны і пераведзены на вайсковую вытворчасьць некаторыя старыя заводы. Стараховіцы, у Келецкім ваяводзтве, абярнуліся ў буйную вайсковую базу. Большасьць «мірных» земляробчых заводаў загружана вайсковымі заказамі. Большасьць рабочых мэталёўцаў у Варшаве працуе на вайну. Урад, звычайна, пахваляе налічча на варшаўскіх фабрыках фашыстаў, імкнучыся ўсімі спосабамі прагнаць камуністычна настроеных рабочых. Ёсьць некалькі авіяцыйных заводаў (у Белай Падляскай, Любліне, Пазнані, Варшаве). Аўтамабільная вытворчасьць знаходзіцца ў руках аддзяленьня „Джэнэраль Моторс“. Грузавікі будуюцца дзяржаўным заводам „Урсус“, у які нядаўна прыцягнут італьянскі капітал („Ансальдо“). **Польшча ўзбройваецца пры дапамозе чужаземнага капіталу.** Буйныя вайсковыя заказы даюць магчымасьць захаваць высокі ўзровень нагрузкі ў мэталюргіі пры агульным зьніжэньні кан'юктуры і вострым крызісе ў асобных галінах прамысловасьці.

Падрыхтоўка імпэрыялістычнай Польшчы да вайны праходзіць чырвонаю істужкаю ва ўсіх выступленьнях фашысцкага ўраду і буржуазеі. Уведзена абавязковая дапрызыўная вайсковая падрыхтоўка моладзі. Усе спартыўныя гурткі і таварыствы („Сокал“, «Гарцеж“ і інш.) мілітарызаваны і згуртаваны цэнтральным кіраўніцтвам. Фашысцкая паўвайсковая арганізацыя „Стралец“ налічвае некалькі сот тысяч чалавек. Падначаленая вайсковай дысцыпліне, яна дапаўняе кадры рэгулярнай арміі, асабліва для барацьбы з унутраным ворагам. Арганізацыі былых вайскоўцаў падначалены сувораму кантролю фашысцкага кіраўніцтва. Шырокую вярбоўку сяброў праводзіць „Ліга паветранай абароны“ (у Варшаве яна налічвае 65 тысяч сяброў).

Палітыка фашызму ў адносінах да нацменшасьцяў мае таксама пэўныя мэты. Фашызм, прыдушваючы шырокія масы працоўных, прыцягвае на свой бок украінскага і беларускага кулака і частку інтэлігенцыі шляхам дробных падачак, крэдытаў, дапамог і г. д. Фашысцкі ўрад заўсёды адзначае, што імкнецца „вызваліць“ Украіну ад „маскоўскага прыгнечаньня“; ён насаджвае пятлюраўскія элемэнты ў самакіраўніцтвах, кааператывах, адміністрацыі, падрыхтоўваючы плянцарм для наступу. Падарожжы ў Румынію і Вэнгрыю выдатных дзеячоў фашызму маюць выразныя мэты.

Увесь буржуазны лягер, ад польскай сацыялістычнай партыі да партыі народнай дэмакратыі, падтрымлівае энэргічную падрыхтоўку да вайны. Народны дэмакрат Трампчынскі заявіў у сойме, што польскі вайсковы бюджэт яшчэ малы, бо Польшчы пагражаюць разьдзелам (намёк на Нямеччыну). ППС'авец Лібэрман крытыкаваў вайсковы бюджэт толькі ў тым сэнсе, што ў ім слаба выяўлен тэхнічны ўхіл. „Больш газаў, танкаў, самалётаў“—вось імкненьне пакоў з ЦПС у адносінах да «рэакцыйнага» фашызму. На чале антысавецкага нацкоўваньня стаяць пэпээсаўцы, якіх падтрымлівае ўвесь II Інтэрнацыянал. Недарэмна Поль Бонкур пры сваім наведаньні Польшчы ў 1926 годзе назваў польскую армію «вартаўнікоў цывілізацыі на Ўсходзе“...

У польскіх народных масах антысавецкае нацкоўваньне не знаходзіць ужо водгуку; узрастае прыхільнасьць да дзяржавы працоўных—СССР. Стыхійныя дэманстрацыі варшаўскага пралетарыяту пасьля забойства тав. Войкава былі выразнаю сьведкаю гэтых настрояў. З гэтае прычыны і падрыхтоўка вайны прымушае польскі фашызм усё больш узмацняць тэрор у адносінах да шырокіх мас рабочых і сялян.

Не зважаючы на самыя суровыя праасьледаваньні, рабочыя і сяляне Польшчы праводзяць няспынную барацьбу проці фашызму, проці вайны, за абарону СССР. „Абарона СССР“—зьяўляецца галоўным лёзунгам, які камуністы высоўвалі пры выбарах у гарадзкое самакіраўніцтва ў Любліне сёлета. І рабочыя вайсковых авіяцыйных заводаў адказалі галасаваньнем сілашнаю масаю за сьпісы камуністаў.

А. Р.

3-я пазыка індустрыялізацыі.

У фонд індустрыялізацыі краіны.

НАСТАЎНІКІ ПАКАЗАЛІ ПРЫКЛАД.

— Мы, настаўнікі гор. Жлобіна—Серык Зьмітро і Серык Алеся—у адказ на выпады Чан-Кай-Шы,—аддаем свае аблігацыі II пазыкі індустрыялізацыі Ў СУМЕ 135 РУБ. У ФОНД ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ КРАІНЫ.

А каб мець права на ўдзел у сацыялістычным будаўніцтве, мы заяўляем аб падпісцы на III пазыку індустрыялізацыі НА МЕСЯЧНЫ ЗАРАБОТАК кожны.

Заклікаем да гэтага іншых настаўнікаў Жлобіншчыны.

Гор. Жлобін. 1-я чыгун. школа.

Серык А. і Серык З.

Рабочыя сэзоньнікі—разам з усімі.

ВОРША, 2-8. Акруговы савет прафсаюзаў распачаў працу па разьмяшчэньню аблігацый другой пазыкі індустрыялізацыі сярод сэзоньнікаў. Сярод сэзоньнікаў ужо распаўсюджана аблігацый на 19.370 руб. Кампанія праходзіць пад лёзунгам „Двухтыднёвы заробак сэзоньнікаў—у пазыку дзяржаве“. Вельмі добра прайшла падпіска сярод сэзонных рабочых Хладбуду, дзе рабочыя адразу падпісаліся на пазыку не менш як на двухтыднёвы заробак. Некаторыя з іх падпісаліся на месячны і больш.

Падпісаліся і выклікаюць раёны.

У Магілеве праводзяцца спэцыяльныя сходы працоўных, на якіх вытвараецца падпіска на 3-ю пазыку. Калектыў працаўнікоў пажарнай каманды пастанавіў падпісацца на месячны заработак, і выклікаў зрабіць тое-ж усе раённыя пажарныя дружыны.

Папярэдняя падпіска ў Гомелі дала ўжо 400.000 руб.

Падпіска на новую пазыку індустрыялізацыі з кожным днём пашыраецца. Па апошніх вестках папярэдняя падпіска дала ўжо звыш 400.000 руб. На большасьці прадпрыёмстваў рабочыя падпісваюцца на 2-х месячны заработак. У „Палесдрэву“ рабочы Прахін падпісаўся на 800 руб. На швейнай фабрыцы ў Добрушы выпушчаны лістоўкі, якія асьвятляюць ход падпіскі на пазыку.

11.000 руб. дала фабр. „Возрождение“

Рабочыя фабрыкі цацак „Возрождение“ з вялікім уздымам праводзяць падпіску на новую пазыку індустрыялізацыі. Падпіска на фабрыцы дала ўжо 11.000 руб. Рабочы Вітковскі пры заработнай плаце ў 47 руб. падпісаўся на пазыку 100 руб., рабочы Навасельскі падпісаўся на 200 р. (заработак 80 руб.).

Менскія рабочыя-гарбары падпісаліся ўжо на 130.000 р.

Падпіска на 3-ю пазыку індустрыялізацыі сярод рабочых менскіх прадпрыемстваў скуранной прамысловасьці. Шмат хто з рабочых падпісваецца на 2 і 3 месячны заработак. Падпіска сярод рабочых гарбароў дала ўжо 130.000 руб. Падпіска працягваецца пад лёзунгам ня менш 100 проц. месячнага заработку ў пазыку дзяржаве на індустрыялізацыю краіны.

Хто ўжо аформіў падпіску.

92 рабочыя і служачыя Менскай хладабойні падпісаліся на 3-ю пазыку на 7705 р. Падпіска ўжо аформлена.

* * *

Афармілі сваю падпіску на пазыку і рабочыя працкалектыву вяровачнікаў, дзе 108 чалавек падпісаліся на 10190 руб.

* * *

Калектыў працаўнікоў Дзяржплану БССР у ліку 45 чал. падпісаўся на 3-ю пазыку індустрыялізацыі на 10210 руб. між тым, як месячная зарплата разам з водпускамі складае 9000 руб. Падпіска ўжо аформлена ў Гал. Касе Ашчаднасьці.

Арганізуем спаборніцтва пры падпісцы на 3-ю пазыку індустрыялізацыі.

У кампаніі па распаўсюджваньні 2-й пазыкі індустрыялізацыі стыхійна ўзьнікла ідэя аб спаборніцтве. Але гэта спаборніцтва ў той час насіла ня ўсюды правільны і арганізаваны характар. Тады ўступалі ў спаборніцтва не калектывы, а паасобныя падпісчыкі. Было шмат выпадкаў, калі той ці іншы падпісчык на 2-ю пазыку індустрыялізацыі падпісваўся на 3-4-месячны аклад сваёй зарплаты і ў лепшым выпадку ўносіў 1-2 узносы, потым ня вытрымліваў гэтай падпіскі, адмаўляўся ад яе. Зараз гэткія выпадкі не павінны мець месца. Як правіла спаборніцтва павінна праводзіцца паміж прадпрыемствамі, установамі і прафсаюзамі, а не паасобнымі падпісчыкамі. Можна праводзіць таксама спаборніцтва паміж цэхамі на прадпрыемствах, кіраўніцтвамі і аддзеламі ў установах.

Спаборніцтва павінна мець сваімі задачамі: ранейшае афармленьне ў крэдытнай установе калектыўнай падпіскі, больш шырокі ахват падпіскай супрацоўнікаў калектыва пры сярэдняй падпіснай суме, роўнай месячнай зарплаце. Лёзунгамі спаборніцтва павінна стаць: першы чарговы ўзнос па калектыўнай падпісцы—у сярэдзіне жніўня з зарплаты за першую палову жніўня, другі—у пачатку верасьня і г. д., 100 проц. ахвату і 100 проц. месячнай зарплаты ў пазыку.

Апрача таго, лёзунг партыі і савецкай улады—«Будзь доўгатэрміновым крэдыторам дзяржавы»—павінен знайсьці адбітак у спаборніцтве. Гэта значыць, што кожны падпісчык, які падпісваецца на 3-ю пазыку індустрыялізацыі, павінен добра сабе ўявіць тое, што ён пазычае свае грошы дзяржаве на будаўніцтва, і таму гэта пазыка павінна быць доўгатэрміновая.

Афармленьне калектыўнай падпіскі павінна быць зроблена зараз-жа пасьля аплаты першага ўзносу і перадачы сродкаў у крэдытныя ўстановы.

Пытаньне спаборніцтва павінна абгаварвацца на агульных сходах рабочых і служачых. Камісіі садзейнічаньня ў гэтай справе павінны адыгрываць галоўную ролю. Яны павінны ўнесьці праэкт умовы і г. д. Насьценгазэты павінны ўзяць на сябе ролю мабілізацыі грамадзкае ўвагі вакол гэтага пытаньня.

Высоўваючы гэтае пытаньне на шырокае абгаварэньне грамадзкасьці мы спадзяёмся, што яно знойдзе водгук у грамадзкіх арганізацыях і асабліва ў камісіях садзейнічаньня.

М. Рабцэвіч.

Перад усебеларускім зьлётам піанэраў.

Што павінен ведаць кожны дэлегат на ўсебеларускі піанэрскі зьлёт.

Пасылка дэлегатаў на Ўсебеларускі зьлёт піанэраў праводзіцца раёнамі, згодна разьмеркаваньня цэнтральнага штабу. Дэлегаты пазьней 10 жніўня на зьлёт зьяўляцца не павінны.

Частка дэлегатаў раёнаў зьбіраюцца ў сваей акрузе, адкуль арганізавана наркіроўваюцца ў Менск, другая частка далучаецца да першае з такім разьлікам, каб разам прыехаць у Менск. Акрбюро Ю П. вылучыць двох кіраўнікоў, якія будуць адказваць за становішча і працу дэлегацыі.

Праезд дэлегатаў да Менску—за кошт ЦК ЛКСМБ. Харчаваньне дэлегатаў у часе праезду да Менску—за кошт мясцовых арганізацый; у Менску—за кошт цэнтральнага штабу.

На Ўсебеларускі зьлёт выбіраюцца галоўным чынам, дзеці рабочых (у мястэчках), у раёнах—дзеці калгасьнікаў, беднаты, незаможнага серадняцтва, дзеці парабкоў, нянькі і пастушкі. Кожная акруговая дзіцячая дэлегацыя павінна быць забясьпечана пралетарскім складам дзяцей розных нацыянальнасьцяў. Неабходна, каб у першую чаргу ў склад дэлегацыі ўваходзілі піанэры, якія вялі практычную працу ў атрадах і ў школах з неарганізованымі дзяцьмі—найбольш аўтарытэтныя і дысцыплінаваныя ў піанэрскіх арганізацыях.

З абранымі дэлегатамі на Ўсебеларускі зьлёт праводзіцца падрыхтоўчая праца, дзе іх трэба азнаёміць, што будзе праводзіцца на зьлёце і якія матар'ялы трэба ўзяць з сабою.

З самых дэлегатаў трэба вылучыць арганізатараў, якія павінны сабраць экспанаты на выстаўку. Пры адпраўцы дэлегатаў на зьлёт трэба па магчымасьці рабіць урачыстыя провады.

Дзеля таго, каб кожная акруговая дэлегацыя змагла прыняць актыўны ўдзел у дэманстрацыі ў часе адчыненьня зьлёту трэба, каб дэлегаты падрыхтавалі яшчэ на мясцох карнавальныя групы, лёзунгі, плякаты.

Усе дэлегаты павінны быць у піанэрскіх касьцюмах і гальштуках. Кожны дэлегат павінен узяць з сабою 2 пары бялізны, паліто, абутак, 2 пары панчох, падушку, коўдру, зубны парашок, шчотку, ножык і кварту.

Кожнае Акрбюро Ю. П. павінна забясьпечыць акруговую дэлегацыю санітарнымі торбачкамі дзеля падачы першай дапамогі, кнігамі, часопісямі і г. д. Кіраўнікі дэлегацый павінны быць у камсамольскіх касьцюмах.

Набытыя на зьлёце веды павінны быць перададзены дэлегатамі на мясцох іншым піанэрам.

Больш увагі нашым дзецям.

На 10-ае жніўня назначан зьлёт піанэраў Беларусі. Да гэтага дню з усіх куткоў Беларускай рэспублікі зьедуцца ў Менск прадстаўнікі арганізаваных дзяцей БССР. Яны раскажуць нам аб сваіх дасягненьнях, аб сваіх недалікаx. Яны паведамяць нам аб тым, наколькі ўважліва адносяцца да іх патрэб нашы грамадзкія арганізацыі—прафсаюзы, НК Асьветы, камсамол і партыйныя ячэйкі. Яны абяруць сваіх дэлегатаў на Ўсесаюзны зьлёт піанэраў, які назначан у Маскве на 16-е жніўня, дзе будуць прысутнічаць дэлегаты ад піанэраў капіталістычных краін Заходняй Эўропы.

Пытаньне—выключнай сур'ёзнасьці. Кампанія—першачарговага значэньня, і будзе шкада, калі яно абмяжуецца толькі парадам з барабанным боем і дэманстрацыяй арганізаваных дзяцей па вуліцах беларускай сталіцы.

* * *

Амаль адначасова з нашым піанэрскім зьлётам адбудзецца ў Лёндане агляд бой-скаутаў—арганізацыі, у якой буржуазея выхоўвае сваіх дзяцей у духу нянавісьці да рэвалюцыі, у духу пакорлівасьці свайму лёсу і ў духу падпарадкаваньня сваім гаспадаром.

А ў Вене ўжо сабраўся зьезд дзяцей сацыял-дэмакратычных дзіцячых арганізацый. Там таксама, толькі прыкрываючыся антырэвалюцыйнай фразай правадыры прадажнага II Інтэрнацыяналу будуць усімі сродкамі і ўсімі спосабамі старацца зрабіць з іх—у большасьці дзяцей рабочых—пакорлівых і бязвольных служкаў „сваей“ буржуазеі.

Трэба сказаць адкрыта, што клясавым ворагам нашым, нажаль, даволі часта ўдаецца самымі разнастойнымі спосабамі ўплываць адмоўна на выхаваньне дзяцей.

За прыкладам далёка хадзіць ня трэба. Белагвардзейцы і былыя жандары на чале нашых школ і дзіцячых ясель, антысэмітызм і шавінізм, якія квітнеюць у некаторых калёніях,—усё гэта, нажаль, пакуль што нярэдкае ў нас зьявішча.

Асабліва актыўна працуюць на гэтым фронце розныя царкоўнікі. Быў жа выпадак, калі ксяндзу Златагорскага касьцёла ў Менску ўдалося прыцягнуць да споведзі нават некаторых піанэраў польскай працоўнай школы.

Аб гэтым усім трэба бязупынна біць трывогу.

* * *

З усяго сказанага яскрава відаць, якія важнейшыя пытаньні ставіць Усебеларускі піанэрскі зьлёт перад усёй беларускай савецкай грамадзкасьцю. І над правільным вырашэньнем гэтых пытаньняў нам трэба ў гэтыя дні добра падумаць.

Напершае—аб школе. Ці атрымліваюць нашы дзеці правільнае камуністычнае выхаваньне? Ці няма дзе школьнікаў, якія перашкаджаюць гэтаму выхаваньню? Можа дзе ўжываюцца тыя ці іншыя няўдалыя мэтады, якія замест карысьці прыносяць толькі шкоду дзіцяці?

Зразумела, зусім гэтым займаецца НК Асьветы і адпаведныя арганізацыі. Але ў дні піанэрскага зьлёту нам здаецца неабходным сур'ёзна ўзьняць гэта пытаньне на старонках нашай беларускай прэсы, нам здаецца неабходным завастрыць гэта пытаньне перад усёй савецкай грамадзкасьцю.

Падругое—пытаньне аб сувязі школы з сям'ёй, аб шырокім удзеле бацькоў у жыцьці школы. Чаму-б, напрыклад, рабочым ня даць магчымасьці час-ад-часу наведваць школы, правяраць пастаноўку ўсёй работы? Аб такіх рабочых паходах у школы ў нас нешта мала ёсьць. А чаму-б не арганізаваць часьцей справаздачы загадчыкаў школ і настаўнікаў на шырокіх, адчыненых рабочых сходах? Гэта прыблізіла-б школу да мас, гэта арганізавала-б сталы рабочы кантроль над школьнай справай, гэта зьліло-б у адно цэлае настаўніцкі пэрсанал з вучнямі, бацькоў і настаўнікаў.

Дужа кульгае яшчэ і пастаноўка антырэлігійнае працы ў школе. Нам трэба ажывіць гэту працу, узьняць яе на належную вышыню.

* * *

Зусім асобна стаіць пытаньне аб дзіцячай клініцы, аб дзіцячым кінофільму, аб дзіцячай п'есе. На гэтым фронце ў нас зусім блага.

Праўда, Белдзяржвыдавецтва за апошні год выдала некалькі кніжак дзіцячых апавяданьняў, па водзывах нашай крытыкі здавальняючых.

Але ці магчыма спыніцца на гэтых вельмі адносных пакуль яшчэ дасягненьнях?

Вядома—не. Дзіцячай літаратуры ўсё-ж такі пакуль-што мала, выданьне яе яшчэ далёка не на вышыні. У гэтых адносінах мы яшчэ моцна адстаем ад суседніх з намі савецкіх рэспублік—УССР і РСФСР.

Неабходна таксама зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу на выданьне дзіцячай літаратуры, якая адбівала-б жыцьцё і быт дзяцей Захаду.

Што датычыцца Белдзяржкіно, дык, нажаль, мы ўпэўніліся, якая процьма бюракратызму, цеганіны і руціны пануе адносна гэтага пытаньня ў данай установе.

Патрэбен поўны пералом у адносінах да дзіцячых фільмаў з боку кіраўнікоў Белдзяржкіно, калі мы хочам і на гэтым фронце мець дасягненьні.

Нездавальняюча стаіць у нас справа з дзіцячым рэпэртуарам у рабочых клюбах і ў беларускіх тэатрах.

І яшчэ пытаньне: чаму амаль ніколі тэатры не арганізоўваюць дзіцячых ранішнікаў, цікавых і ідэалёгічна вытрыманых?

Вось комплекс надзвычайна важных пытаньняў, якія ва ўвесь рост павінны стаць перад савецкай грамадзкасьцю ў дні Ўсебеларускага піанэрскага зьлёту.

Н. Беліна-Падгаецкі.

Прапойскія піанэры падрыхтаваліся добра.

(Магілеўшчына).

Усімі атрадамі піанэрскай арганізацыі Прапойскага раёну за месяц да раённага зьлёту былі пастаўлены платныя спэктаклі і наладжваліся вечары. Сабраныя гэткім парадкам грошы (34 рублі) былі перададзены раённаму штабу зьлёту. Перад самым зьлётам штао меў руб. на ўсякія арганізацыйныя патрэбы.

Сіламі піанэрскіх атрадаў, вясковых і гарадзкіх арганізавана выстаўка працы піанэраў; лепшыя экспанаты з выстаўкі будуць адасланы ў Менск на ўсебеларускі зьлёт піанэраў. У сувязі з падрыхтоўкаю да зьлёту атрады ўзмацнілі працу па выпісцы газэт. На 1-е ліпеня лік газэт, якія выпісваліся піанэрамі, павялічыўся на 35 экз.

Складзен падрабязговы плян раённага піанэрскага зьлёту, у якім прымуць удзел 450 чал. насельніцтва.

СТАРШЫНІ ЦВК БССР Тав. ЧАРВЯКОВУ.

Мы члены 6. калгасаў Слуцкага раёну ім. К. Лібкнэхта і ім. Вінчэўскага сабраўшыся на аб'яднаны сход з мэтаю зьліцьця абодвых калгасаў у адзін, вітаем у Вашай асобе Савецкую ўладу, якая вядзе працоўных па шляху будаўніцтва сацыялізму.

Мы Ваша пажаданьне выканалі. Мы ўзбуйніліся і абяцаем далей ажыцьцяўляць усе дырэктывы Рабоча-Сялянскай улады, быць паказальнай гаспадаркай дзеля далейшай калектывізацыі сельскай гаспадаркі і ўзьняцьця яе ўраджайнасьці, ажыцьцяўляючы пастановы XVI Канфэрэнцыі ЎсеКП(б).

Няхай жыве СССР—Бацькаўшчына працоўных!

Па БССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Новы буйны калгас у Віцебшчыне.

У Іванаўскім сельсавеце, Гарадоцкага раёну, арганізаваўся новы буйны калгас на плошчы ў 1.900 га зямлі. Калгас названы ім. тав. Варашылава, бо яго арганізавалі і ўваходзяць у склад яго былыя партызаны, дэмабілізаваныя чырвонаармейцы і перамельнікі.

Цяпер там працуюць тры каморнікі, якія абмяраюць усю зямлю калгасу.

Калгасу адведзена тарфяное балота, дзе будзе арганізавана выпрацоўка „чорнага золата“.

Калгасу ўжо далі трактар, узяўшы яго часова з мэліярацыйнага таварыства.

У склад калгасу ўвайшло некалькі маленькіх, раней там існаваўшых сельскагаспадарчых арцеляў і многа асобных хутароў. Калгас ахапіў сабою 54 проц. усёй плошчы сельсавету. Мяркуецца да вясны будучага году ахапіць увесь сельсавет.

Акругком партыі ў сучасны момант пасылае кіраваць працаю калгасу вылучанага адказнага працаўніка акруговага маштабу.

Акркалгассаюз зьвярнуўся да буйнага калгасу—камуны імя тав Варашылава аказваць яму цяпер усемагчымую дапамогу. У сваю чаргу і акркалгассаюз дасьць дапамогу калгасу — насеньнем, угнаеньнямі, машынамі і г. д.

У будучым мяркуецца ў калгасе арганізаваць ільняную гаспадарку і масладзельна-сыраварную справу. Там-жа мяркуецца пабудаваць электрастанцыю.

У сучасны момант у калгасе працуе ўжо сталы аграном, якога накіраваў туды акркалгассаюз.

Камунары працуюць з захапленьнем, яны паставілі мэтай арганізаваць працу так, каб вакольнае сялянства, гледзячы на іх, зразумела, што ў буйным калгасе лепей жыць.

Арцель „Чырвоны вартаўнік“.

(Капыльскі р., Менск. акр.)

Арцель арганізавалася ў красавіку 1928 году і цяпер мае восем сямействаў. Да гэтага часу не праведзена землеўпарадкаваньне вёскі Навасёлкі, што не дае магчымасьці членам арцелі будаваць калектыўныя будынкі. Цяпер арцель мае калектыўную зямлю ў ліку 32,75 гэктараў, якая апрацоўваецца ўласнаю жывёлаю і інвэнтаром. Большасьць членаў арцелі стараецца, каб найхутчэй правесьці землеўпарадкаваньне, але некаторыя скарыстоўваюць арцель як добры прыработак для індывідуальнае гаспадаркі. Аб гэтым Капыльскі РВК магчыма ня ведае, бо каб ведаў, дык не адбывалася-б такое будаўніцтва арцелі на працягу больш году.

Поруч з гэтым севазварот у арцелі трохпольны і члены ня ведаюць, ці магчыма зрабіць другі, бо на працягу году ня бачылі ў арцелі кустовага аграноma. Прадстаўнікоў РВК не высылаў.

Землеўпарадкаваньне ў вёсцы Навасёлках выклікаецца і другімі ўмовамі. У вёсцы за год бывае па некалькі пажараў, дзякуючы вялікаму згустку будынкаў. Некаторыя сяляне пасьля апошняга пажару пачалі будаваць будынкі ў полі. Усё сялянства чакае землеўпарадкаваньня, а ня толькі члены арцелі.

У. З.

Пераглядзець склад дружын.

(Вёска Раўнапольле, Сьмілавіцкага раёну).

Некалькі год таму назад у гэтай вёсцы арганізавалася пажарная дружына, але толку з яе мала. Насос куры ўвесь апаскудзілі. Так ён і стаіць.

Праўленьне пажарнай дружыны зусім не працуе. Сродкі ад самаабкладаньня мінулага году ў ліку 170 руб. Рудзенскі сельсавет невядома дзе дзеў.

Член сельсавету Капчык А. у вёсцы амаль што нічога ня робіць, калі сельвін пакліча апанятаваць свой пасеў, які страціў пастух, дык яна кажа: „аштрафую 5 руб. і годзе“.

У сельсавет яна падае хлусьлівыя весткі, нібы сяляне, якія ганяюць каровы, водзяць сярод збожжа, у той час калі гэтага зусім няма.

У часе сходу аб калектывізацыі яна агітавала супроць калектывізацыі.

Трэба перагледзіць склад пажардружыны і непатрэбных людзей, якія ня хочуць весьці грамадзкую справу, вычысьціць.

Людчык.

Масавая калектывізацыя сялянства.

Ворша, 2-8. У Мсьціслаўскім раёне, пачалася масавая калектывізацыя. Сяляне вёскі Парадзіна з 230 двароў на плошчы ў 1873 га арганізавалі калгас. Сяляне вёскі Гімбатаўкі таксама арганізавалі калгас на плошчы ў 600 га. Да Гімбатаўцаў далучылася вёска Радзівонаўка з 36 гаспадарак і плошчаю зямлі ў 320 га. Такім чынам арганізаваўся другі буйны калгас на плошчы 920 га.

Пераважна вёскі бядняцкія і часткова серадняцкія.

Сяляне Аршаншчыны зразумелі ўжо што жыць далей на сваіх асобных гаспадарках не магчыма, бо ніколі ня выб'ешся з беднасьці і што лепей за ўсё арганізавацца ў буйныя калгасы—і, такім чынам, пачаць жыць, а не марнець.

А. М.

Піанэрам адпушчана 4 тысячы руб. на лягеры.

Полацак, 2-8. Належнымі органамі адпушчана піанэрскай арганізацыі каля 4 тысяч руб. для накіроўваньня дзяцей у лягеры.

Першая партыя ў ліку 80 асоб ужо выехала. Лягер знаходзіцца ў прыгожай мясцовасьці каля ст. Вобаль, Полацкага раёну.

Усяго за летні час лягэр наведае каля 250 піанэраў Полацку.

Пастанова аб зарплаце ў кулацкіх гаспадарках.

Магілеў,2-8. За 8-мігадзінны працоўны дзень у кулацкіх гаспадарках акрвыканком устанавіў наступную заработную плату ў Магілеўскім і пяцёх іншых раёнах: за касьбу — 3 руб., жніво—2 руб., малацьба, пахата і ўборка бульбы—1 р. 80 к. Для астатніх раёнаў плата некалькі зьніжаецца.

На дапамогу буйнаму калгасу.

Магілеў, 2—8. Калгасы і саўгасы Хоцімскага раёну жвава адгукнуліся на заклік райкому партыі і РВК аб дапамозе буйнейшаму новаму калгасу, які надоечы стварыўся на плошчы ў 500 гэктараў.

Два трактары і 10 плугоў, пад вясёлыя сьпевы гармоніку, выехалі заворваць параніну.

Пазьяжджаліся на дапамогу за 7-8 вёрст.

Гэты ўзор калектыўнае працы на палёх надта зацікавіў навакольнае сялянства.

Юр.

70 гаспадарак—у калгас.

Гомель, 2-8. У Чачэрскім раёне на дзяржаўным зямельным фондзе Гутнянскага ўрочышча арганізуецца новы буйны калгас. У склад калгасу ўваходзе 70 сем'яў.

Рабочыя брыгады—на дапамогу беднаце.

Гомель, 2-8. Рабочыя брыгады чыгуначнікаў выехалі ў падшэфныя вёскі для таго, каб дапамагчы беднаце ва ўборцы сена і рамонце сел.-гас. прылад.

Праверка падрыхтоўкі да сяўбы.

Гомель, 2-8. У раёны акругі выехалі спэцыялісты акрзямаддзелу для праверкі ходу падрыхтоўкі да асеньняй пасеўнай кампаніі і аказаньня дапамогі сельсаветам па правядзеньні практычных мерапрыемстваў па ўзьняцьці ўраджайнасьці і пашырэньні пасеўнай плошчы.

Курсы трактарыстаў.

Гомель, 2-8. Адчыняюцца 3-месячныя курсы трактарыстых. На курсах будуць навучацца чырвонаармейцы-адпускнікі. Па скавчэньні курсаў многія курсанты будуць выкарыстаны на працы ў калгасах і саўгасах акругі.

Падрыхтоўка да дню індустрыялізацыі.

Гомель, 2-8. Па ўсім калектывам саюзу саўгандльслужачых праводзіцца растлумачальная кампанія аб значэньні фонду індустрыялізацыі краіны. Многія калектывы пастанавілі дзень 6 жніўня адпрацаваць у фонд індустрыялізацыі.

У САЦЫЯЛІСТЫЧНЫМ ПАХОДЗЕ.

Рабочыя саўгасу „Палялюм“ уступілі ў спаборніцтва.

Да мінулага году гаспадарка саўгасу „Палялюм“ імя тав. Хацкевіча, была ў заняпадзе.

З мінулага году пачаўся пералом у гаспадарцы. Зямля стала лепш угнойвацца, прыкмячацца, хаця і слаба, павялічэньне ўраджайнасьці.

Асабліва значна павялічылася колькасьць жывёлы за мінулы і асабліва бягучы год. Так: у 1927 годзе коняй было 22, у 1929 г.— 35 кароў у 1927 годзе—15 і маладняка — 8, а ў 1929 г.—кароў 67, маладняка—38.

У большай меры стала ўжывацца штучнае і зялёнае ўгнаеньне. Дысцыпліна і адносіны рабочых да маёмасьці саўгасу палепшыліся.

На вытворчых нарадах адчуваецца зацікаўленасьць рабочых палепшаньнем сваей гаспадаркі. Многія рабочыя прыймаюць актыўны ўдзел у абгаварэньні гаспадарчых плянаў і праэктаў.

Рабочыя саўгасу па выкліку рабочых Бярэзінскай савецкай гаспадаркі заключылі ўмову па сацыялістычнае спаборніцтва. За пяць год рабочыя саўгасу абяцаюць падняць ураджай жыта 55 проц., аўса—75 проц., канюшыны на 55 проц., бульбы — на 50 проц. Павялічыць колькасьць жывёлы на 55 процантаў.

На вытворчай нарадзе была зьвернута ўвага на тое, што Белсельтрэст да гэтага часу яшчэ не паклапаціўся зладзіць агульны пяцігадовы плян саўгаснага будаўніцтва, што ў значнай меры перашкаджае плянаваньню працы паасобна ў кожнай савецкай гаспадарцы. Калі раней будуць выпрацоўвацца пляны па паасобных гаспадарках, дык гэта можа ўнесьці шэраг непаразуменьняў і блытаніну ў адзін агульны плян.

В. С-віч.

Спаборніцтва ў саўгасах.

Сацыялістычнае спаборніцтва яшчэ не атрымала таго размаху, які неабходны. Але зараз ужо можна падвесьці некаторыя вынікі спаборніцтва.

У саўгасе Кацярынаўск праца па сяўбе праведзена пасьпяхова. Амаль што ўся плошча засеяна ачышчаным насеньнем. Некаторым сялянам у пасеўную кампанію дарма засеяны просты авёс на плошчы 30 гэктараў і авёс „залаты дождж“—10 гэктараў, лубіну—10 гэктараў і г. д.

Машынамі саўгасу ачышчана вакольнаму сялянству насеньня звыш 9 пудоў, у майстэрні саўгасу адрамантавана сялянам больш 22 плугоў. Быкамі-вытворнікамі саўгасу пакрыта 26 кароў сялян, жарабкамі—45 кабыл. Беднякам сялянам было дадзена каля 30 тон насеньня. Будзе аказана дапамога бядняцкім гаспадаркам у правядзеньні асеньняй сяўбы.

Саўгас Кацярынаўск выклікаў на спаборніцтва саўгас Насовічы і ўзяў на сябе абавязкі: падвысіць ураджайнасьць на 15 проц., зьнізіць сабекоштоўнасьць прадукцыі на 10 проц.

Ёсьць добрыя вынікі спаборніцтва і ў саўгасе Насовічы. Перш за ўсё трэба адзначыць, што вясновая пасяўная кампанія ў саўгасе праведзена здавальняюча. Сваечасова было набыта насеньне, матар'ялы, угнаеньне, сваечасова адрамантаваны сельска-гаспадарчы інвэнтар. Уся ральлёвая плошча ў 219 гэктараў засеяна культурамі.

На палёх сялян працавалі саўгасаўскія машыны, апрацаваўшы 20 гэктараў зямлі. Вычышчана сялянству 72 пуд. насеньня, адрамантавана ў саўгаўскай майстэрні 96 плугоў, 10 барон, перацягнута 19 калёс.

Пасяўная плошча павялічылася на 45 пр., працоўная дысцыпліна ўзмацняецца. Значна ўзмацнілася культурна-асьветная праца сярод рабочых і жанчын саўгасьніц, якія будуць уцягнуты ў вытворчую і грамадзкую працу. Саўгас прыняў выклік саўгасу Кацярынаўск і абавязаўся ў працягу 3 гадоў ураджайнасьць узьняць на 45 проц., зьнізіць сабекоштоўнасьць на 15 проц. і павялічыць вытворчасьць працы ня менш, як на 35 проц., абслужыць каля 6 вёсак у агракультурных адносінах і арганізаваць у аднэй з вёсак калгас.

Больш яскравыя ўмовы ў спаборніцтве ўключаюць калгасы, як напрыклад: „Дружба Уваравіцкая“, „Араты“, „Адзінства“ і інш. Вось што яны высоўваюць: узьняць якасьць прадукцыі жывёлагадоўлі; пашырыць пасеўплошчу, зьнішчыць ужываньне наймовай працы, павялічыць вытворчасьць; аказаць дапамогу сем'ям беднякоў, пабудаваць дзіцячыя пляцоўкі, устанавіць радыё, абсталяваць чырвоны куток і г. д.

Саўгасам Насовічы ўзята культурнае шэфства над пасёлкам „Пралетары“.

П. Стасенка.

Камуна выклікае.

(Камуна «Луч Асьвятленьня», Аршаншчына).

24-га чэрвена г. г., агульны сход камуны вынес пастанову, каб к канцу 1930 году давесьці жывёлагадоўлю да паўгалавы рагатай скаціны на кожную дзесяціну пашні. У галіне паляводзтва давесьці пасеў карняплодаў да цэлага поля.

У галіне будаўніцтва: пабудаваць агнятрывалы будынак у 25 кватэр для абшчажыцьця і сталоўкі, каб перайсьці на агульнае харчаваньне. У гэтым годзе будуем цёплы прыкладны сьвінарнік. Дзеля ачышчэньня насеньня акаляючага насельніцтва—пры камуне ўстаноўлен трыер. Апошняя праца выконваецца згодна вытворчага пляну. Камуна «Шлях Селяніна» заяўляе:

— Калі мы ўсталі на ленінскі шлях будаўніцтва сацыялізму,—неадступна будзем працягваць пачатую справу разам з працоўнымі гораду, якія ўпарта змагаюцца за ўзмацненьне буйнай прамысловасьці, за падняцьце працоўнай дысцыпліны. Мы разам з імі ўступілі ў сацыялістычнае спаборніцтва і выклікаем наступныя Калгасы: Камуну «Хлеб і Воля»—„Майскі дзень“, Дрыбінскага раёну. Камуну «Пахарь і Рассвет», Расьнянскага раёну. Арцель імя 12-га зьезду ВКП(б), Талачынскага раёну. Сельска-гаспадарчую арцель „Луч Асьвятленьня“, Аршанскага раёну.

А. Райчанка.

Хто баіцца цяжкасьцяй

Калі Дубровенскае спажывецкае таварыства выклікала на сацыялістычнае спаборніцтва Шклоўскае, Быхаўскае і Горацкае спажывецкія т-вы дык Шклоўскае зусім адмовілася прыняць выклік, а Горкі і Быхаў ніякага голасу не падалі, ці згодны заключыць умову, ці не.

З гэтага бачна, што яны баяцца паднатужыцца і мусіць зусім не прыступілі да працы спаборніцтва.

Лічу, што Горкам і Быхаву трэба раскачацца, а Шклову ня трусіць.

Пацёмкін.

Умовы двух саўгасаў.

Арцель „Згода“ бярэ на сябе абавязкі:

Правесьці поўнае аб'яднаньне ўсёй маёмасьці. Адрамантаваць абору, зрабіць яе цёплай і сьветлай і пабудаваць кармушкі новага дацкага ўзору. Больш апрацоўваць угнаеньнямі і ачышчаным насеньнем. Дабіцца ўраджаю азімага жыта 90 пуд. з дзесяціны. Дабіцца павялічэньня прадукцыйнай жывёлы. Пабудаваць новы агульны дом на чатыры сям'і. Правесьці зяблевую запашку на 100 проц. Ачысьціць жыта і пшаніцу на 100 проц. Павялічыць пасеўную плошчу ржанога кліну. Правесьці палепшаньне сенажаці і шэраг іншых мерапрыемстваў.

З свайго боку калгас „Чырвоны Сьцяг» абавязуецца:

Зрабіць пасадку восеньню бягучага году новага саду. Адрамантаваць сьвіран для ссыпкі збожжа. Адрамантаваць хлеў для жывёлы, зрабіць яго цёплым, сьвётлым і паставіць дацкія кармушкі новага ўзору. Правільным уходам за карняплодамі дабіцца ўраджаю ў 1500 пуд. з дзесяціны. Дабіцца павялічэньня прадукцыйнай жывёлы. Правесьці зяблевую ўспашку ўсяго будучага яравога кліну. 100 пр. ачыстка і пратраўліваньне насеньня. Палепшыць сенажаці на плошчы 4-х гэктараў і інш.

Умовы падпісалі саветы арцеляй „Згода“ і „Чырвоны Сьцяг“.

Н. Барысэвіч.

Сельска-гасп. каапэрацыя ў спаборніцтве.

Сыстэма сельска-гаспадарчай каапэрацыі Полаччыны прыняла выклік на спаборніцтва Аршаншчыны і выклікае Мазыршчыну.

Зьезд упаўпаважаных сельска-гаспадарчай каапэрацыі Полаччыны прыняла выклік на сацыялістычнае спаборніцтва Аршаншчыны і ў сваю чаргу выклікае Мазыршчыну.

Мэтай спаборніцтва ставіцца: да 1-га кастрычніка 1930 г.—поўнае каапэраваньне бядняцкіх гаспадарак акругі і 80 проц. да агульнага ліку сялянскіх двароў.

Па малочнай сыстэме прадугледжана арганізацыя злучных пунктаў.

Па рыбнай гаспадарцы—рэарганізаваць замкнутасьць рыбалоўных арцеляй у масавае таварыства.

П. Анучын.

Палепшым дарогі і масты!

(МАГІЛЕЎШЧЫНА).

Атрымаўшы ўдзень „тыдню Аўтадора“ адпаведную адозву, акрпраўленьня т-ва „Атадор“, саўгасу Грудзінаўка парашыў адразу заняцца справай паляпшэньня дарог, мастоў у сваіх межах,

Працоўны камітэт і ўся рабочая маса парашылі ўтварыць суботнік, на якім і выканаць частку вызначанай працы.

Суботнік прайшоў надта жвава і даў пэўныя вынікі.

„Грудзінаўка“ выклікае саўгас „Вейна“ на сацыялістычнае спаборніцтва па пачынцы дарог.

Адгукнемся ўсе на карысны і сваечасовы заклік „Аўтадору“! Хай не ламаюць ногі нашыя коні і ня топяцца ў гразі калёсы. За працу!

Н.

Правяраюць працу.

Пасяджэньне Аршанскага акруговага Міжсэкцыйнага Бюро інжынэрна-тэхнічных сіл сумесна з Бюро ІТС і актывам г. Воршы адзначыла, што ня гледзячы на сваечасовасьць заключаных умоў па спаборніцтву,—па сэкцыях не разгорнута належная праца ў гэтым напрамку.

Пастаноўлена прапанаваць старшыням, сэкратаром сэкцый пад іх адказнасьць зараз-жа, не пазьней як да 3-га жніўня, прасачыць, як практычна ажыцьцяўляюцца на Аршаншчыне заключаныя ўмовы па спаборніцтву.

Вось гэта калектыў.

— Вось гэта калектыў,—кажуць сяляне в. Крышычы пра арцель, «Пралетары», якая зарганізавалася ў в. Крышыч.

— Да тут-жа ніколі і гною ня было, а цяпер і жыта нішто!

Сабралася некалькі перадавых сямей з сялян в. Крышыч і задумалі зарганізаваць арцель на пясочнай зямлі, якая ніколі ня бачыла ніякага ўдабрэньня. Арцель маладая, але мае вялікія посьпехі. Зараз арцель мае 59 кароў галяндзкіх і іншых парод. Пабудавала малочную, дзе малако перарабляецца на масла. Для кароў пабудавалі вялікі ўцяплёны хлеў, у які можна памясьціць каля 80 кароў. Мала жылых настрояк: у адной хаце зьмяшчаецца па дзьве сям'і. Арцель зрабіла пасадку сада на 5 гэктарах. У арцелі ёсьць і добрыя сьвядомыя працаўнікі, але ёсьць і падрыўшчыкі працы, якія разлагаюць калгас і чаму-та на гэта ніхто не зьвяртае ўвагі.

Недалёкі.

Не вядзецца падрыхтоўка да с.-г. выстаўкі.

Ворша, 2-8. Акруговы выставачны камітэт і раённыя ў акрузе арганізаваны ўжо даўно. Яны павінны былі атрымаць указаньні ад Галоўвыстаўкому і заняцца падрыхтоўкай да ўдзелу акругі ва Ўсебеларускай сельска-гаспадарчай выстаўцы. Але ўся падрыхтоўчая праца да выстаўкі ў акрузе застанавілася з прычыны таго, што да гэтага часу акрвыстаўкомам не атрымаў ніякіх указаньняў і палажэньняў аб працы акруговых і раённых выстаўкомаў ад Галоўвыстаўкому. Дзякуючы гэтаму ўся падрыхтоўка толькі на паперы, а раённыя выстаўкомы яшчэ ня прыступілі нават і да працы.

САМАКРЫТЫКА—ПРАВЕРКА—КАНТРОЛЬ МАС.

Добра ў сваім краі і разам з сваякамі.

(Магілеўская акруга).

Абраўшы Максімава старшынёю праўленьня, пайшчыкі Беліцкай каапэрацыі разважалі:

«Ну, зараз ня будзе няпрыстойнасьці ў т-ве і сродкі нашы будуць цэлы».

Не прашло яшчэ некалькі часу, як спадзеі сялян Максімавым былі ашуканы і ў вачох сялянскіх пайшчыкаў іх сродкі сталі расходзіцца па кішэнях гарачай кампаніі.

Максімаў Дзямян, зрабіўшыся гаспадаром над маёмасьцю і сродкамі т-ва і дзеля таго, каб больш пашанцавала ў яго агіднай справе, пачаў агортваць сябе працаўнікамі выключна з сваякоў.

Заг. асінаўскага аддзяленьня (што ў Расьнянскім раёне) прызначае свайго брата Максімава. Новы стаўленік з першых дзён сваей працы пачынае п'янстваваць і растрачваць сялянскія і дзяржаўныя сродкі.

Зьяўляюцца селькораўскія дописы аб паводзінах прыказчыка, Максімаў прымушаны нешта рабіць.

Але і тут не бяз добрага чалавека.

тай Варвары, Сьцепаненка Максімаў зьнімае яе з працы.

Пры падлічэньні тавару аказалася ў краме недахопу на 400 руб. Максімаў і тут ня сумуе і фальшывай лічбай фабрыкуе нейкую няіснуючую ўмову ў практыцы каапэратыўных т-ваў паміж прыказчыцай Сьцепаненка і праўленьнем, аб тым, што апошняя, акрамя законнай страты і ўтрускі, дапушчае ей утруску ў разьмеры 3 проц. к звароту. І каб гэтую страту зрабіць юрыдычна законнай ва ўмовах т-ва, ставіць і праводзіць гэтае пытаньне праз агульны сход упаўнаважаных.

Упэўніўшыся, што яму, Максімаву, як старшыні няма нічога страшнага, ён назначае загадчыкам вераняўскай крамы (аддз. т-ва) свайго швагра Сьцепаненка Аўрама (роднага брата жонкі). За невялікі час Сьцепаненка растрачвае ў аддз. да 300 р. грошы, пры выяўленьні якой (растраты) нічога ня прынята, а наадварот, якімі-ся шляхамі ўсё гэта замазана і зацёрта.

За што змагаліся!

Тысячу год цары і царыкі ня проста ўзыходзілі на прастол, а „памазаньнікамі боскімі“.

Гэтакі парадак быў заведзены з часоў так званага Уладзіміра сьвятога які ўласваручна амаль не засёк свайго 6-цігадовага сына Ізяслава.

Ня трэба даводзіць, што памазаньнікаў у нас няма бо каб яны ў наліччы меліся, дык кожны-б спытаўся:

— На ліха было рэвалюцыю разводзіць—ды наогул—за што змагаліся?

Гэта прызнацца, мае разважаньні ў дзень адпачынку, калі няма чаго рабіць, бо дэманстрацыяў на вуліцы няма, маёвак і сходаў таксама, дык вось і ўспамінаецца, як гэта цар Мікола сябраваў з намесьнікам божым „Грышай“ Распуціным. Цар яго на «Вы» заўсягды велічаў, а Грышка на „ты“ і Міколу, і ягоную жонку.

Зараз гэтага няма і факт, які падаецца ніжэй нічога супольнага з „Грышай“ ня мае.

Тут самы звычайны доўгагрывы поп можа нават абноўлены няведаю, жыве па адрасу: Лашанскі сельсавет, Рудзенскага раёну, жыве і працуе і нават сябруе з старшынёй сельсавету

яна аддзелена, але для Магільніцкага сельсавету, тое, за што змагаліся—не закон. І Узьдзенскі РВК, відаць з прасоньня дасылае адносіну: «скласьці і даслаць у РВК сьпісы веруючых і няверуючых па Магільніцкаму Сельсавету“.

Сельсавет рад старацца і даручае гэту працу выканаць папу і дзяку, пад іх асабістую адказнасьць.

Уявім сабе, што поп ня выканаў-бы гэтай працы, тады „мудрыя ўрадаўцы“ з Магільніцкага сельсавету паставілі-б пытаньне аб двух служыцелях боскіх і іх напэўна растрыглі і зараз-бы абгаварылі новыя кандыдатуры.

Такія-б самыя вынікі, а можа і большыя былі-б, каб поп Лоўшынскага прыходу ня выкаваў загаду старшыні сельсавету.

Старшыня сельсавету ўмудрыўся напісаць папу адносіну:

«Прапаную пахаваць дзіцё».

Ёсьць як бачыце і такія старшыні сельсавету, якія аб захаваньні веры праваслаўнай дбаюць і руняцца каб дзеці пад звон царкоўны, пад казьліны сьпеў папа—«упакой» было

НА ВАРЦЕ КРАІНЫ САВЕТАЎ.

Мы гатовы—чакаем загаду.

1 жніўня ў лягеры «Савецкая Беларусь» адбыўся мітынг байцоў, каманднага і палітычнага складу, прысьвечаны 1 жніўня — Міжнароднаму Чырвонаму Дню.

Тав. **Лакціонаў** зрабіў даклад аб міжнародным і ўнутраным становішчы СССР, у якім падрабязна застанавіўся на палітыцы міжнароднага капіталу, накіраванай супроць СССР, таксама застанавіўся на эканамічным і палітычным росьце СССР.

Яшчэ да пачатку сходу начальнік палітаддзелу № дывізіі т. Балашоў абвясьціў, што да нас прыедуць прадстаўнікі III камуністычнага Інтэрнацыяналу. Гэтае паведамленьне было падхвачана чырвонаармейскай масай гучнымі воплескамі.

Прыбыўшых гасьцей-дэлегатаў з Амэрыкі і Заходняй Беларусі—чырвонаармейцы сустракалі воплескамі і абралі іх у прэзыдыум сходу.

Пасьля дакладу т. Лакціонава, сход вітаў прадстаўнік кампартыі Амэрыкі рабочы нэгр заводу Форда т. **Васэль**.

Ён кажа па-ангельскаму, але ўсе яго слухаюць з вялікай напружанасьцю. Пасьля т. Васэля гаварыў сябра амэрыканскай кампартыі т. **Іоффэ**, які высьветліў жыцьцё пралетарыяту Амэрыкі і яго барацьбу за вызваленьне ад гнёту капіталістых.

Потым сход вітаў палітэмігрант з Заходняй Беларусі т. **Карповіч**. Тав. Карповіч застанавіўся на становішчы ў Польшчы і падкрэсьліў, што рабочым і сялянам у Польшчы жывецца з кожным днём усё горш і горш. Далей ён гаварыў аб тым, што ў Польшчы ўсё больш павялічваюцца зьдзекі над палітычнымі дзеячамі.

Наша задача — узмацніць шэрагі Мопр'у і даць падтрымоўку замежным таварышам у турмах ня толькі матар'яльную, але і маральную.

Далей байцоў вітае т. Ісаеў—ад 6000 рабочых і 2500 рабкораў Маскоўска-Курскай чыгункі—ад цэнтральнага органу арміі рабкораў—газэты «Гудок».

Ён кажа, што ў адказ на захоп К.-У. чыгункі рабочыя Курскай чыгункі ўступілі ў сацыялістычнае спаборніцтва з рабочымі паўночнай чыгункі, каб больш зрабіць, каб больш даць сродкаў на індустрыялізацыю краіны, якая нам так неабходна, асабліва ў сучасны момант.

Мы ўзмацнілі сувязь з вёскай. Дапамагаем ёй машынізавацца.

Мы ўзмацнілі сувязь з Чырвонай арміяй, якая зараз выконваецца. Перадаю Вам рапарт ад 6000 працоўных нашае чыгункі:

„Па першаму зову Савецкае ўлады, рабочыя зьменяць свае станкі на стрэльбу і разам з Вамі пойдуць бараніць заваёвы Кастрычнікавай рэвалюцыі“.

Ад імя байцоў лягернага збору адказнае слова ўзяў тав. **Лабадаеў**.

Наш адказ—кажа тав. **Лабадаеў**, на надзеі капіталістых у Кітаі—узмацнім нашу баявую вывучку, **узмацнім нашу баяздольнасьць.**

Праз сацыялістычнае спаборніцтва, напружваючы ўсю сваю ўвагу, будзем вывучаць вайсковую справу, а калі паедзем дамоў—будзем будаваць новыя, вялікія чырвонаармейскія калектывы.

Байцы лягернага збору заявілі прадстаўнікам замежных кампартый, што яны гатовы на першаму зову савецкай улады выступіць супроць капіталістых усяго сьвету, разам з сусьветным пралетарыятам, пад кіраўніцтвам III-га Інтэрнацыяналу.

А. Лопаеў.

Тыдзень праверкі сацыялістычнага спаборніцтва.

Пры палітычным аддзеле Беларускай дывізіі адбылася нарада вайсковых камісараў, на якой пастаноўлена тыдзень ад Міжнароднага дню да дню індустрыялізацыі абвясьціць днём масавай праверкі ходу сацыялістычнага спаборніцтва, каб вопыт адной часьці перадаць другой.

У мэтадах і формах сацыялістычнага спаборніцтва маюцца дасягненьні, якія неабходна распаўсюдзіць па дывізіі.

Так, напрыклад, у № артпалку ўжываюцца наступныя формы. Пры выхадах на заняткох і атрымаўшы баявую задачу адна гармата вызывае другую на хуткасьць наводкі, на лепшую маскіроўку і г. д. Такія формы ўцягваюць не толькі адказных таварышоў у спаборніцтва, што мае месца ў некаторых часьцях, а і ўсіх байцоў.

Маецца шмат дасягненьняў і ў страляковай і іншых галінах вайскова-палітычнай падрыхтоўкі, але толькі тыдзень праверкі дасьць папярэднія вынікі хода спаборніцтва і дасягненьняў часьцей. С. К.

Хімікі з працай справіліся.

(Н-кі полк, хімузвод).

Яшчэ за два дні раней чырвонаармейцам хімузводу было абвешчана аб газаакурваньні палка, якое павінны будуць праводзіць самі чырвонаармейцы-хімікі.

Гутарак было шмат. Некаторыя палохаліся, некаторыя проста ня верылі, што змогуць самастойна праводзіць гэтую працу.

Але ўсе згадзіліся з адным:

— Гэта першы наш баявы экзамен і мы яго павінны вытрымаць.

У вызначаны дзень чырвонаармейцы хімузводу яшчэ з золакам клапатліва радзіліся ў газавай камэры, падрыхтоўваючы ўсё патрэбнае к часу прыходу рот.

— Вынуць супроцьгазы, праверці шлемы—пададзена каманда.

Раней чым прыдуць роты, хімузводаўцы павінны самі „панюхаць газу“.

— Газы—зноў каманда.

Чырвонаармейскія твары пакрыліся супроцьгазамі і адразу ў камэру.

Хлёр, як туман запоўніў камэру.

— Ніякага паху не адчуваеце—пытае нач. хімічнай службы.

— Не! Зусім нічога.

А на вачох тут-жа выцягвае ножкі прыведзены сабака.

Начальнік хімічнае службы падрабязна растлумачвае аб дзейнічаньні хлёру і пікрыну на людзей і на жывёлу, яго асаблівасьцях і мерах абароны.

— Вось стрэльба, на ёй была вільгаць. Зараз яна заржавела. Хлёр-пікрын дзейнічае на мэталь у вільготным становішчы.

Прышлі роты. Хімузвод разьбіўся па групах. Частка засталася для дызэнфэкцыі супроцьгазаў пасьля кожнага наведваньня камэры, другой частцы выпала больш адказная роля—па чарзе праводзіць у камэрнае акурваньне і растлумачваюць групам чыр-цаў моц атручваючых рэчаў.

Чыр-цы-хімікі, якія правялі працу былі ў захапленьні.

Хуткасьці працы дала мажлівасьць прапусьціць увесь полк, без малейшай затрымкі і адступленьня ад пляну ў працягу паўтара дзён.

Аб агульных выніках газаакурваньня палка, як паведаміў нач. хімічнае службы можна сказаць наступнае.

— Хімузвод паказаў значна лепшае ўсваеньне сваіх абавязкаў (ня гледзячы на кароткасьць часу абучэньня), чым у мінулым годзе.

Чырвонаармейцы-хімікі фактычна выконвалі абавязкі хімінструктароў. У камэры з атручанай атмасфэрай хімікі зусім вольна абменьваліся супроцьгазамі. Дзякуючы хуткай і чыстай працы ня было ніводнага няшчаснага выпадку, наглядаўся парадак і плянавасьць. Эр. Дэ.

На начной практыцы.

Сонца ўжо схавалася за лесам і вячэрні змрок паволі ахіляе зямлю. Стралковы батальён АБВШ уяўляе з сябе роту № стралковага палка. Камандзір роты (курсант старэйшае клясы) растлумачвае байцам абстаноўку і робіць распараджэньні па арганізацыі руху на выхадны пункт для заняткаў, памочнік яго па палітычнай часьці дае ўказаньні групавікам пры аддзяленьнях як забясьпечыць посьпех сёнешніх заняткаў. Усё гатова.

Рота з вызначаным камандзірам рушыла па дарозе Лягер—Менск. Поўная дысцыпліна маршу—толькі чутна лёгкае шастаньне ног па пяску. Уперадзе калёмны. Па дарозе рухаецца галоўны дазор, па баках бакавыя дазоры і з-заду тыльны дазор. Праходзім мы. Ад дазораў ніякіх зьвестак аб супраціўніку няма, значыць —рухаюцца можна сьмела, супраціўніка няма. Але лес маўклівы, ён нічога табе ня скажа, калі сам яго добра не агледзіш. Ад выведкі і ўсіх пададдзеляў, якія забясьпечваюць рух калёны, патрабуецца ўмеласьць бачыць усё і ў той-жа час быць самому схаваным ад вачэй супраціўніка. Не агледзяў добра напрамку свайго руху значыць,—можаш падвесьці пад прамы расстрэл супраціўніка свае часьці.

Так і здарылася. Засада супраціўніка прапусьціла нашых дазорных і як толькі калёна параўнялася, нічога не падазраючы аб небясьпецы, адчыніла кулямётны агонь. Толькі рашучае і хуткае рашэньне камандзіра данай часьці можа спасьці яе ад страт у такіх выпадках.—Рота, у атаку, Ура!—скамандаваў камроты, калі нашы кулямёты з флангу адчынілі агонь па супраціўніку. Пранеслася па лесе рэха магутнага „ўра“ і супраціўнік пусьціўся наўцекі. Рухаемся далей у тым-жа парадку.

— Кавалерыя з права!—дае уводную кіраўніцтва. З хуткасьцю, якая і патрабуецца ад курсантаў вайсковай школы, рота гатова для адбіцьця атакі кавалерыі —Разьдзел, плі!—камандуюць камандзіры разьдзелаў, і кавалерыя прымушана павярнуць назад—коні мімаволі яздавых, стаўшы на дыбы, паварачваюцца і нясуць яздакоў назад. Зноў рух у тым-жа парадку да выходнага пункту для другога этапу заняткаў.

— Супраціўнік, пасьля няўдалага бою за Менск, адышоў і замацаваўся на ўзвышшах каля Слаўвец. Нашай роце № палка загадана наступаць і зьбіць супраціўніка з гэтых узвышшаў і замацавацца на іх. Правей нас дзейнічае № батальён № палка, лявей—2-я рота нашага батальёну. Прымаючы пад увагу ўмовы нашага бою, патрабуе ад усіх поўнай цішыні ў дзеяньнях. Ад каманднага і палітычнага складу роты патрабую поўнай адказнасьці за дзеяньні сваіх пададдзелаў—закончыў камандзір роты тлумачэньне свае задачы, задачы роце.

Кулямётчыкі зьнялі кулямёты з тачанак і прыладзілі палкі каб несьці кулямёты на руках. Рота рушыла.

Да супраціўніка толькі 1 з паловай—2 кілёмэтры. Тачанкі кулямётныя засталіся на выходным пункце для наступленьня, каб ня выдаць сябе грукатам колаў. Рота ідзе па сярэдзіне дарогі па пяску, каб ня чуваць было топату ног. Уперадзе дзейнічае выведка. Наўкола поўная цішыня. Раптам з боку супраціўніка пачуліся стрэлы—гэта абстрэльваюць нашу выведку.—Рота, разьвярніся, — загадаў камроты. Камандзіры разьдзелаў павялі свае разьдзелы ў паказаным напрамку—ціха, бяз шуму. Адчуваючы блізкасьць нашых войск, супраціўнік стаў пускаць ракеты—асьвятляць перад сабою мясцовасьць. Рухацца скрытна нельга, але крыху спрыяе мясцовасьць—кусты. У прамежкі між пусканьнем ракет стралою пералятаем за другія кусты, усё бліжэй і бліжэй да супраціўніка. Вось ужо ён у кроках пяцідзесяці і ўся рота па ўмоўнаму знаку пераходзіць у атаку. З крыкам „ура“ зьбіта пярэдняя лінія абароны супраціўніка і зноў цішыня, толькі хлопаюць ракеты і апісваючы іскрыстыя дугі ў паветры асьвятляюць мясцовасьць. Ядранае паветра праразаюць гукі ражка: сыгналіст іграе адбой і далейшае разгортваньне бою спыняецца.

Агульны вывад: курсанты аўладалі тэхнікаю начнога бою і змогуць будучы камандзірамі вучыць гэтаму чырвонаармейцаў.

Р. П.

Павялічылі шэрагі Асоавіяхіму.

(Старыя Дарогі).

Райсавет Асоавіяхіму ў тыдзень абароны паставіў сваёй мэтай павялічыць свае шэрагі і свою задачу выканаў. Лік ячэек павялічыўся з 25 да 35 і лік сяброў з 702 да 1255 асоб. Па ўсіх амаль вёсках дзе няма ячэйкі Асоавіяхіму былі вылучаны т. т., сяляне ў якіх з зацікаўленнасьцю запісаліся ў сябры, гаворачы: «Мы ўступаем ў шэрагі Асоавіяхіму, гэтым узмацняем баяздольнасьць нашай краіны, кожная наша працоўная капейка пойдзе на абарону краіны“.

А.

...на Каўказ. Але культурным людзям не хапіла на станцыі Крупкі ў Цэнтрасьпірце гарэлкі, узДумалася прыехаць на рысаках у м. Крупкі, вось тут дык мы пагуляем. Палілася мора руская горкая. Нарэшце паўстаўлялі ... праўда, ... сябра спаў пад плотам. Вось выродкі з сям'і настаўніцтва. Трэба такіх гнаць з нашых устаноў паганай мятлой, бо такія настаўнікі падрываюць працу нашаму сумленнаму настаўніку. Вішнеўскі.

...кацы будуць менш ламаць беларускую мову.

А Белякова ўсё чакае. Калі яна дачакаецца? Вінаватых у цегавіне не знайшлі. Быццам вінават стрэлачнік. А што з яго возьмеш.

А. Калюжны.

НА ФАБРЫЦЫ ХЛЕБА.

(Савгас Тарасава, Заслаўскага раёну).

Крыху гісторыі.

— Будуем сацыялізм, будуем яго на руінах старога акружэньня соцен дробных індывідуальных гаспадарак, дапамагаем ім і карыстаемся іх падтрыманьнем, маем ужо значныя дасягненьні сваёй упартай працы.

Так могуць і павінны сёньня заявіць рабочыя савгасу Тарасава. І мы з ахвотай верым тарасаўцам, бо мы верым у іх творчыя сілы і зусім ня верым правым малаверам, якія гавораць аб адсутнасьці росту і ўзмацненьня сацыялістычнага сэктару ў сельскай гаспадарцы і робяць націск на разьвіцьцё індывідуальнай гаспадаркі.

Іншая справа, што мы ня можам сабе апраўдаць за тое, што яшчэ да гэтага часу надзвычайна мала дапамагаем у выяўленьні нашых дасягненьняў у галіне будаўніцтва буйнай сацыялістычнай сельскай гаспадаркі; а нашы дасягненьні ў гэтай галіне яшчэ намі самімі належна не ацэнены і ня вывучаны і аб іх мала ведаюць шырокія колы працоўнага насельніцтва.

Намі яшчэ таксама мала зроблена ў напрамку доказаў нашаму селяніну жывымі фактамі нашай савецкай беларускай рачаістасьці—выгады буйнай калектыўнай гаспадаркі перад дробнай індывідуальнай.

Савгас Тарасава сапраўды пачаў будавацца з кавалачкаў. Ён атрымаў у спадчыну кавалкі зямлі і частку разабраных будынкаў ад трох маёнткаў. А ў сучасны момант з гэтых кавалкаў вышла адна моцная гаспадарка, якая зьяўляецца базаю сацыялізму ў вёсцы.

З вялікімі цяжкасьцямі рабочыя савгасу прышлі да тых дасягненьняў, якія яны зараз маюць. Яшчэ якіх, небудь тры гады таму назад гаспадарка была ў такім становішчы, што паўставала пытаньне аб яе разьвярстаньні.

Да 1927 г. у гаспадарцы зьмянілася 11 кіраўнікоў. І ўсё справа ня ішла на лад і толькі дванаццаты кіраўнік утрымаўся і працуе з 1927 г. па сучасны момант.

Апошнія тры гады зьяўляюцца гадамі ня толькі аднаўленьня гаспадаркі, але і яе росту. За гэты час пасеўная плошча пашырылася на 30 гэктараў за кошт расчысткі хмызьнякоў і залежаў; агарод з чвэрткі гэктару вырас да адзінаццаці гэктараў. Прыведзены ў парадак будынкі.

Зараз гаспадарка налічвае: чыстай пахаці—500,50 гэкт., сухадольнай сенажаці—27 гэкт., балоцістай—40 гэктараў, саду—8 гэкт., агароду—11 гэкт. У гаспадарцы ёсьць 70 гэктараў свайго лесу, які плянава скарыстоўваецца і абсеменяецца. Удой кароў за апошні год павялічыўся на 50 процантаў.

Савгас ужо зьяўляецца фабрыкай хлеба. Праўда, гэта фабрыка па сваім абхваце яшчэ не вялікая, але ўжо ў мінулым годзе дала 4,000 пуд. таварнага збожжа, 10.000 п. бульбы і г. д. Цяпер ужо можна сказаць, што ў гэтым годзе гэтыя лічбы значна павялічацца асабліва адносна жыта.

Кіраўнік савгасу, тав. Ярашэвіч, спадзяецца, што ўраджаі ў Тарасаве хутка пераговяць нямецкія.

Добра падрыхтаваліся і правялі веснавую сяўбу.

Тарасаўцы своечасова падрыхтаваліся і правялі кампанію вясеньняй сяўбы. У надрыхтоўцы праз вытворчыя нарады прымалі ўдзел рабочыя савгасу. У савгасе ня ўсё добра—мы скажам пра гэта крыху пазьней. Але да такога вялікага пытаньня, як падрыхтоўка, усе члены аднесіліся з асаблівай увагай. Аднаго попелу сабралі 1.250 пудоў.

Сяўбу распачалі 12 мая і скончылі 6-га чэрвеня, абсемяніўшы ўсю плошчу.

Сіламі савгасу адрамантавана бяднейшаму насельніцтву 14 плугоў, 13 барон, ачышчана 135 тон насеньня і інш.

Наогул, трэба зазначыць, што савгас у вакольнага бядняцкага і серадняцкага насельніцтва заваяваў сталы аўтарытэт. Савгаскі трактар «Інтэрнацыянал“ зьяўляецца частым госьцем на бядняцкіх вучастках. Вясковая насельніцтва знаходзіць у савгасе ня толькі матар'яльную дапамогу, але і агракультурныя парады, і гэта зьяўляецца лепшай формай вытворчай змычкі савгаскіх пралетарыяў з бяднейшым і серадняцкім насельніцтвам, замацоўваючы саюз пралетарыяту з сялянствам.

Не пакладаючы рук

працаваць над пашырэньнем гаспадаркі, уздымам ураджайнасьці—вось чым заняты рабочыя і кіраўніцтва савгасу. Тарасаўцы ўступілі ў сацыялістычнае спаборніцтва і выклікалі савгас „Новы Двор“. План сацыялістычнага спаборніцтва складзены рабочымі і адміністрацыяй савгасу Тарасава. Гэта плян далейшага будаўніцтва на пашыраным грунце ў адпаведнасьці з рашэньнямі камуністычнай партыі, гэта выкананьне пяцігадовага пляну разьвіцьця нашай гаспадаркі. Па пляну савгас у гэтым годзе павінен пабудаваць паказальную абору з цэмантнай падлогай—па дацкай сыстэме.

Па гэтаму-ж пляну ў 1929-30 годзе савгас павінен пашырыць пасеўную плошчу на 19-20 гэктараў за кошт расчысткі хмызьнякоў, правесьці кацэннае палепшаньне сенажаці, пашырыць плошчу саду і агароду, узьняць на вызначаныя проценты ўраджай паасобных культур і г. д.

Выкананьне пляну сацыялістычнага спаборніцтва яшчэ больш замацуе сувязь сялянства з савгасам. Рабочыя савгасу паставілі сваёю мэтаю арганізаваць каля савгасу ў 1930 годзе адзін калгас, што будзе, бязумоўна вялікім дасягненьнем.

З 1930 г. у гаспадарцы ўводзіцца сталы севазварот—у адной частцы дзевяціпольны, а ў другой—(Каменная Горка)—васьміпольны.

Наперадзе другіх.

У Заслаўскім раёне налічваецца чатыры трэсьціраваныя савгасы і наперадзе іх па размаху дзейнасьці, па гаспадарчых дасягненьнях ідзе савгас Тарасава. Гэтыя дасягненьні не зьяўляюцца выпадковымі— яны сьведчаць аб тым, што савгас, укамплектаваны здольным рабочым калектывам, пры ўмелым гаспадарчым кіраўніцтве, упэўнена ідзе ўперад, перамагаючы ўсе перашкоды.

З ростам гаспадаркі ўзрасло і матар'яльнае становішча рабочых. Калі некалькі год назад асноўнай прычынай якая паслабляла ўвагу рабочых да работы і якая ўносіла ненармальныя ўзаемаадносіны з адміністрацыяй, быў нізкі ўзровень зарплаты і несваечасовая яе выплата, дык у сучасны момант гэта прычына адпала. Мы маем значны рост зарплаты, якая ў тэрміны выплачваецца рабочым. Шмат якія сем'і не выбіраюць сваёй нормы хлеба.

Узаемаадносіны рабочых з адміністрацыяй нармальныя, хаця можна чакаць лепшых. Памылка заключаецца ў тым, што рабочыя да апошняга часу слаба ўцягнуліся ў абгаварэньне гаспадарчых пытаньняў, адміністрацыя ў некаторай ступені як-бы сьціскала ініцыятыву рабочых.

Адзначым таксама недахоп у рабоце вытворчых нарад, якія акуратна зьбіраліся, ставіліся актуальныя пытаньні, але сталым дакладчыкам па ўсіх пытаньнях зьяўляўся заўсёды кіраўнік савгасу, а не рабочы, і не сябры вытворчай камісіі. Тут бязумоўна вінават рабачком, які павінен быў арганізаваць ініцыятыву рабочых вакол галоўнейшых гаспадарчых пытаньняў савгасу. За апошнія часы заўважваецца значны пералом у гэтых пытаньнях; ёсьць дасягненьні ў разгортваньні самакрытыкі і ў рабоце вытворчых нарад і гэты пералом прыносіць толькі карысьць гаспадарцы.

Слабы культурны фронт.

Вырасла гаспадарка, вырас рабочы, вырасла працоўная дысцыпліна, выраслі культурныя запатрабаваньні рабочых мас, а задавальненьне гэтых запатрабаваньняў рабочых мас пастаўлена яшчэ надзвычайна слаба. Калі савгас мае вялікія гаспадарчыя дасягненьні, дык яму няма чым пахваліцца ў пастаноўцы культурнай і палітычна-выхаваўчай працы. У савгасе ёсьць клюб, але яго нельга яшчэ лічыць культурным цэнтрам, ды і ўтрыманьне яго някультурнае. У клюбе дадзены месцы пад кватэры, а аб тым, што няма належнага пакою пад чытальню і для працы гурткоў, ніхто не клапаціцца.

Асноўнаю прычынаю слабой пастаноўкі культурнай і палітычна-выхаваўчай працы ў Тарасаве зьяўляецца не нежаданьне працаваць, а няўменьне працаваць і арганізаваць працу.

Будзем спадзявацца, што тарасаўцы ўлічаць свае недахопы на гэтым фронце і разгорнуць ня ў прыклад іншым савгасам і палітычна-выхаваўчую працу сярод рабочых, бо далейшы ўздым гаспадаркі ня можа ісьці без дэтальнай прапрацоўкі рабочымі асноўных рашэньняў партыі і ўлады, асабліва па гаспадарчых пытаньнях.

Высяліце шкоднікаў—кулакоў.

Ох, як абрыдлі савгасу гэтыя шкоднікі! Колькі крыві папсавалі яны як кіраўніку савгасу, так і рабочым, колькі яны нанесьлі шкоды гаспадарцы! Вельмі цяжка ўкладваецца ў разуменьні рабочага, што за дзевяць гадоў зямельныя і судовыя органы не маглі выкінуць з савгаскай зямлі трох кулакоў: Мігневіча, Ялоўскага і Аляшкевіча (адзін былы буйны ўласьнік, а астатнія два—арандатары), якія сядзяць у цэнтры гаспадаркі і займаюць пад сядзібамі і прагонам каля 15 гэктараў зямлі, у той час, як надзелы іх знаходзіцца па-за савгаскай зямлёй. Але кулаччо, якое паслала сваіх сыноў у польскую жандармэрыю, чакае прыходу белых, ня хоча рухацца з месца з надзеяй заўладаць савгасам і ўвесь час знаходзіць сабе падтрыманьне ў кулацкіх палітыкаў з НК Земляробства, у якіх рука не падымалася, каб выселіць іх на свае надзелы. Сотні старонак, мусіць, налічвае справа аб іх высяленьні. І зараз сьмяяцца і плакаць ад крыўды хочацца, калі знаёмішся з паасобнымі старонкамі гэтай справы. У 1926 г. НК Земляробства выслаў на месца спэцыяльную камісію па гэтаму пытаньню. Згодна акту камісіі савгас быў прымушан выплаціць кулакам каля 5.000 руб. кампэнсацыі за перасяленьне. Цікава-ж, па колькі тысяч гэтыя палітыкі плацяць кампэнсацыі беднякам, якіх перасяляюць пры землеўпарадкаваньні?

Пасьля азнаямленьня дэталёва на месцы з гэтай справай высьвятляецца, што ня толькі ня трэба кампэнсаваць, а нават адабраць у кулакоў будынак, бо апошні ня іх уласны, а б. панскі. У 1917 годзе яны, Мігневіч, напрыклад, як арандатары атрымалі яго ад пана Грыгаровіча на выплату, але пасьля 1917 году ня было каму выплачваць, і зараз гэты будынак падлягае канфіскацыі. Зусім не зразумела, чаму Нарсуд 1-га вучастку Менскага павету ў 1923 годзе «определил признать факт приобретения Иосифом и Адольфом Мигневичами **в июне месяце 1917 г.** жилого дома и всех остальных холодных построек, находящихся на хуторе «Полянка“ Старосельской волости». Я, напрыклад, згодна патрабаваньня сотні сялян Ратамскага сельсавету, якія сьцьвярджаюць, што будынак Мігневіча—б. панскі, прапаную належным установам перагледзець справу аб прыналежнасьці будынкаў.

Ну, а высяленьне кулакоў... я і рабочыя савгасу думаем, што яно адбудуецца хоць на дзесятым годзе... толькі не пазьней, бо абрыдла, дый і савгас пазбавіцца ад назольных шкоднікаў і павялічыць сацыялістычны сэктар на 15 гэктараў.

ЯН ЧАРНЕЦКІ

КУТОК РАБСЕЛЬКОРА.

Давайце пакрытыкуем саміх сябе

Я хачу закрануць новае для ўсіх таварышоў пытаньне—аб сапраўдных таварыскіх адносінах паміж рабселькорамі.

Справа абстаіць так: у працы рабселькораў, асабліва сельскіх карэспандэнтаў, сустракаецца многа цяжкасьцяй, многа розных перашкод і вялікіх сунярэчнасьцяй, якія часам даводзяць таварыша да „неверия в свои силы“. Прывяду некалькі прыкладаў, якія яскрава кажуць аб вышэйпамянёных словах.

Некалькі месяцаў таму назад дзесьці далёка, у глушы Дрысенскага раёну, на Полаччыне, згінуў актыўны селькор „Беднаты“,—грамадчык-камунар—т. Бужынскі. Выпадкова мы даведаліся аб яго сьмерці, выпадкова, здаецца прыкурваючы папяросу..., а, між іншым, яго сьмерць заслугоўвае некаторае ўвагі сярод рабселькораўскай арміі.

Сябры камуны „Красный Маяк“, дзе жыў селькор Бужынскі, а таксама сяляне акаляючых вёсак, апавядаюць, што за некалькі тыдняў да сьмерці памянёны таварыш быў сумны, задумчывы, амаль ні з кім ня гутарыў, словам, пагрузіўся ў якія-та мары на жыцьцёвым грунце.

Праз некаторы час цела селькора Бужынскага было знойдзена ў рацэ. Сьледствам установлена, што ён невядома з якіх прычын паканчыў жыцьцё самагубствам...

Летам мінулага году ў рэдакцыю „Чырвонай Полаччыны“ прышоў адзін рабкор, які нават мае за сабой некаторае мінулае: быў на ўсіх акруговых рабселькораўскіх зьездах, удзельнічаў на Беларускім зьезьдзе селькораў, многа піша ў газэты і інш.

Рабкор пачаў апавядаць рэдактару гісторыю аб сабе. Яго ў скрытых формах прасьледвалі. Вакол былі створаны надзвычайна дрэнныя ўмовы, з ім большасьць асоб нават ухілялася размаўляць, яго звалі ворагам, чужым элемэнтам, нават у працягу 2-х месяцаў не давалі працы.

— Не...,— гаварыў рабкор, мяняючы свой твар, — так больш нельга... Я не магу... умовы прымушаюць мяне паканчыць з жыцьцём... уйсьці з шляху... не мяшаць нікому...

Усе спалохаліся. Акружылі хлопца добрымі, таварыскімі адносінамі, сталі гаварыць, што ня трэба напускаць панікі; цяжкасьці ёсьць, але іх трэба перамагчы, трэба мець бальшавіцкую разгортванасьць веру і г. д.

Зараз гэты рабкор ужо стаў другім. Справа яго ўладзілася, палепшылася, ён пасьпяхова працягвае сваю працу, стаў больш актыўным.

А што было-б, калі хлопец не атрымаў-бы таварыскай падтрымкі з боку рэдакцыі і астатніх таварышоў па пяру?

Аб чым гэта кажа?

Гэта кажа аб тым, што паміж рабселькорамі няма часам цёплай, таварыскай сувязі, што рабселькорыя ня ведае настрой, цяжкасьці, перашкоды свайго таварыша па пяру.

Трэба бліжэй падыходзіць да гэтага пытаньня. Калі хто-небудзь засумаваў, схіліў галаву, альбо паў духам, ня стаў верыць у сілы, дык трэба па-таварыскі падыйсьці да рабселькора, падняць яго дух у належны бок, падбадрыць, бо часам такія выпадкі могуць давесьці да вельмі сумных вынікаў.

Пытаньне таварыскіх адносін паміж рабселькорамі павінна заняць у нас належнае месца. Толькі пры таварыскай падтрымцы з боку паасобных таварышоў і партыйных арганізацый, рабселькоры, якія часам падаюць духам, могуць з посьпехам працягваць сваю карысную працу.

Сьпір. Міх.

Рабселькоры вучацца.

(Полаччына).

Сучаснае будаўніцтва, сучаснае жыцьцё ў краіне саветаў прымушае кожнага таварыша вучыцца працаваць над сваім тэарэтычным разьвіцьцём, над сваімі ведамі. Бяз гэтага бязумоўна цяжка праводзіць тую, альбо іншую працу, выконваць задачы партыі і ўлады.

Вучоба, праца над сабой павінна заняць адно з пачэсных месц сярод рабселькораўскай арміі, бо сыстэматычнай працы ў гэтай галіне амаль не праводзіцца.

Рэдакцыя акруговай газэты „Чырвоная Полаччына“ ўдзяляе вялікую ўвагу пытаньням правядзеньня вучобы сярод рабкораў гораду і селькораў вёскі. Але ў гэтай працы было многа перашкод. Галоўнае—адсутнічала плянавасьць.

Зараз карціна зьмянілася.

Усім вядома, што пры рэдакцыі часопісі „Селькор“ арганізаваны так званыя „карэспандэнцкія курсы“, задачы якіх вельмі вялікія. Каб большасьць рабселькораў магло займацца на памянёных курсах, рэдакцыяй „Чырвонай Полаччыны“ накіраваны апошнім спэцыяльныя лісты, у якіх падрабязгова растлумачана карысьць і мэта карэспандэнцкіх курсаў.

Што-ж у выніку атрымалася? Рабселькоры актыўна адгукнуліся на заклік акруговай газэты. Большасьць з іх выпісала часопіс „Селькор“ і пасьпяхова прапрацоўваюць гутаркі на рабселькораўскія тэмы, якія спэцыяльна друкуюцца ў часопісі. Такім чынам вучоба праходзіць добра.

Акрамя гэтага, рэдакцыя пэрыядычна накіроўвае сваім рабселькорам спэцыяльныя бібліятэчкі, прысьвечаныя працы, вучобе рабселькораў, якія даюць вялікую карысьць.

Я лічу, што вопыт рабселькораў Полаччыны неабходна распаўсюдзіць па ўсёй Беларусі.

С.

З лістоў рабселькораў.

ТРЭБА ЗЬНІШЧЫЦЬ БЕЗГАСПАДАРЧАСЬЦЬ.

У м. Галоўчына (Магілеўскай акругі) ад пабудовы мосту засталася значная частка не скарыстанага лесаматар'ялу, які, як непатрэбны „хлам“, застаўся валяцца каля ракі Вабіч.

Няўжо-ж яго магчыма было скарыстаць? Дзеля пабудова чаго іншага? Магчыма, але чамусьці Бялыніцкі РВК ніякай увагі на гэта не зварочвае, па шляху ад Крулага да Чалоўшчына і ад Галоўчына па ўсім шляху ня досыць добра абсталяваны масты і часта пагражаюць едучым падводам сваёю кволасьцю. Нельга пахваліць і саміх шляхоў, зусім разьбітыя і, калі іх хто будзе ладзіць,—невядома. Будаўнічы сэзон пачаўся, але Бялыніцкі РВК зноў такі ня дбае аб абсталяваньні і дарожным будаўніцтве.

Трэба будзе падумаць аб скарыстаньні застаўшагася лесаматар'ялу, альбо на іншыя справы, альбо прадаць насельніцтву, бо ён можа хутка сапсавацца і ня будзе годзен для будоўлі

М. Д—оў.

ПАРТЫЕЦ „ДАПАМОГ“.

(Аршаншчына).

Скончылася чыстка савецкага апарату ў Коханаўскім раёне. Камісія садзейнічаньня чыстцы апарату зрабіла толькі адно пасяджэньне і то неяк паўафіцыйным парадкам. Характарыстыкі працаўнікоў раёну зусім ня былі падрыхтаваны, брыгады вылучаны таксама ня былі, і ніякага матар'ялу да чысткі ў камісію па чыстцы перададзена ня было.

Усю падрыхтоўчую працу да чысткі прышлося прарабіць камісіі. Было праведзена каля 65 сходаў у вёсках, на якіх прысутнічала да 3500 сялян. Як толькі сяляне даведаліся, што пачынаецца чыстка савецкага апарату ў іх раёне, сталі падаваць заявы ў камісію афіцыйным і неафіцыйным парадкам. Да прыезду камісіі райвыканком не паклапаціўся, каб у вёсках была вывешана абвестка з плянам чысткі па сельсаветах.

Больш за ўсё сяляне скардзілася ў сваіх заявах на п'янства, грубыя адносіны з боку працаўнікоў, няправільнае разьмеркаваньне хлеба, лесу і насеўнага матар'ялу.

На адчыненых пасяджэньнях камісіі якіх было 19, прысутнічала звыш 2000 чал. Сяляне выяўлялі вялікую актыўнасьць. Праводзілі на сходах ночы, выступалі, крытыкавалі, давалі характарыстыкі.

Кулакі таксама спрабавалі праявіць сваю актыўнасьць, каб скампрамэтаваць добрых сумленных працаўнікоў. Старшыню Коханаўскага сельсавету—Крывіцкага кулакі хацелі абвінаваціць у п'янстве і нават у тым, што ён... вельмі абараняе беднату. Але бедната адразу дала кулакам рашучы адпор. Выявілася, што Крывіцкі ў працы праводзіць цьвёрда клясавую лінію. Хлусьня кулакоў аб п'янстве была выяўлена.

Камісія вычысьціла ў раёне з 120 працаўнікоў—сем чалавек бяз права паступленьня на працу ў савецкі апарат, чатыром абвешчаны суровыя вымовы, чатыром—проста вымовы, сямі чалавекам пастаўлена на від, чатыром зроблена заўвага і адзін пераведзен на іншую працу.

Не абыйшлося і без „очковтирательства“. Сакратара Аленавіцкага сельсавету—Пятроўскага, члена партыі, камісія зьняла з працы за дэзэртырства з Чырвонай арміі, за п'янства, хуліганства і грубыя адносіны да сялян. Здавалася-б, што і ў партыі яму няма мейсца. Аказалася наадварот. Ён застаўся ў партыі, дзякуючы дапамозе сакратара Коханаўскага Райвыканкому Шастакова, члена партыі. Замест таго, каб правесьці камісію па чыстцы партыі ў в. Аленавічы—цэнтр сельсавету, ён яе правёў у в. Лаўрэнаўка, дзе Пятроўскага ніхто ня ведае і ён добра прайшоў чыстку. Камісія палічыла яго праверaным, заставіла ў партыі, бо ніякіх кампрамэтуючых матар'ялаў на яго ня было. Шастакоў дапамог прыяцелю застацца ў партыі.

А. Калюжны.

ХРОНІКА.

У ЭКАНАМІЧНАЙ НАРАДЗЕ БССР.

АРГАНІЗАЦЫЯ БЮРО СЕЛЬСКАГА БУДАЎНІЦТВА ПРЫ НК ЗЕМЛЯРОБСТВА.

Шпаркі тэмп разьвіцьця сельскае гаспадаркі, асабліва па лініі калгасаў і саўгасаў, выклікаў неабходнасьць р... ваньня прамысловага і жыльлёвага будаўніцтва ў сельскіх мясцовасьцях.

Для ўзмацненьня гэтага будаўніцтва ўзьнікла неабходнасьць арганізацыі спэцыяльнага будаўніча-праэктнага ... Эканамічная Нарада ў зьвязку з ... прызнала неабходным утварыць пры НК Земляробства Бюро па сельскаму будаўніцтву для вытворчасьці падрадных ... сабам буйных аб'ектаў будаўніцтва ... індустрыялізацыі і калектывізацыі ... скае гаспадаркі.

Белсельсаюз, Белсельтрэст і ... арганізацыі, якія вытвараюць с... будаўніцтва, папярэджаны Эканамічнай Нарадаю аб тым, што іх праца ў гэтай галіне не павінна зьмяншаць свайго тэмпу.

ПРА ПАРАДАК ВЫДАЧЫ ПРЫВАТНЫМ АСОБАМ ДАЗВОЛУ НА АДЧЫНЕНЬНЕ, ПЕРААБСТАЛЯВАНЬНЕ І КАПІТАЛЬНЫ РАМОНТ ПРАМЫСЛОВЫХ ПРАДПРЫЁМСТВАЎ.

У мэтах упарадкаваньня пытаньня пра адчыненьне, пераабсталяваньне і капітальны рамонт прамысловых прадпрыёмстваў—Эканамічная Нарада выдала па...

...

Пры разглядзе ў ЭКАНА пытаньня аб водпуску слупоў для правядзеньня сельскай электрыфікацыі прызнана неабходным, у мэтах пасіленьня электрыфікацыі ў сельскіх мясцовасьцях, а таксама і для зьніжэньня сабекоштоўнасьці яе, адпушчаць слупы электрыфікуемым раёнам па таксе без гандлёвай наддачы.

Водпуск слупоў па таксе без гандлёвай наддачы ў параўнаньні з поўнай ацэнкай іх на 5-цігодзьдзе паніжан такім чынам на 110 тысяч рублёў.

У прэзыдыуме менскага гарсавету.

Сэкцыя аховы здароўя працуе здавальняюча.

Прэзыдыумам гарсавету на апошнім пасяджэньні абгаворана справаздача сэкцыі аховы здароў'я за апошнія 3 месяцы.

Прэзыдыум канстатаваў, што сэкцыя працуе здавальняюча, а па наведваньню яе сябрамі ідзе па першым мясцы. За гэты час сэкцыя правяла шэраг абсьледваньняў лячэбных устаноў, прапрацаваны кантрольныя лічбы на 1929-30 год па лініі аховы здароўя і шэраг іншых работ. Сэкцыя сваю працу праводзіла, галоўным чынам, на менскіх прадпрыёмствах.

Гарсавет даручыў інспэкцыі аховы здароўя ўпарадкаваць пытаньне тэхнічнага абслугоўваньня сэкцыі, а апошняй прапанавана наладзіць праверку сваіх пастаноў.

Пашырэньне тэрыторыі зав. «Энэргія».

Прэзыдыум гарсавету пастанавіў пашырыць тэрыторыю заводу „Энэргія“. Пашырэньне будзе зроблена за рахунак двора, які зараз заняты скураным заводам „Бальшавік“.

Палепшыць забясьпечаньне матар'яламі прыватных забудоўшчыкаў.

На пасяджэньні прэзыдыуму гарсавету абгавораны даклад Белпайгандлю і Белжылсаюзу аб парадку забясьпечаньня будаўнічымі матар'яламі прыватнага і ўнеплянавага будаўніцтва.

З інфармацыі відаць, што амаль зусім адсутнічае цэгла і некаторыя іншыя матар'ялы, назіраецца таксама залішняя валакіта пры выдачы будаўнічых матар'ялаў.

Прэзыдыум, каб забясьпечыць попыт, даручыў Белжылсаюзу завесьці з іншых месц дастатковую колькасьць цэглы, прапанавана зьнішчыць валакіту.

Да разгрузкі электрастанцыі.

Гарсавет даручыў дырэктару „Эльвода“ інжынэру Алейнікаву дагаварыцца з ВСНГБел. аб пераводзе працы шэрагу прадпрыёмстваў з 2-й на 3-ю зьмену, што дасьць магчымасьць палепшыць нагрузку электрастанцыі ў вячэрні час. Побач з гэтым пастаўлена пытаньне перад ВСНГ аб тым, каб прыняць меры да забясьпечаньня заводаў „Бальшавік“ і „Дрэваапрацоўшчык“ сваёй электраэнэргіяй.

Падрыхтоўка да пуску трамваю.

У сувязі з надыходзячым пускам трамваю, неабходна будзе пашырыць вуліцы для гужавога транспарту і наогул для руху. Гарсавет даў згоду „Эльводу“ на знос усіх слупоў па Савецкай вуліцы, пачынаючы ад вул. Валадарскага да чыгуначнага мосту. Праца па зносу слупоў ужо пачалася.

Кантроль за выкананьнем наказу выбаршчыкаў.

Прэзыдыум гарсавету канчаткова разгледзіў дадаткі да наказу. Усе дадаткі будуць пастаўлены на зацьвярджэньне чарговага пленуму.

Сэкцыі РСІ даручана ўтварыць сталую камісію для кантролю за выкананьнем наказу і дадаткаў да яго.

Камісіі па адмежаваньню царквы ад дзяржавы запрапанавана неадкладна прапрацаваць дадаткі, якія маюць сувязь да перадачы дамоў рэлігійнага культу пад культустановы.

Дадаткі да наказу, а іх звыш 1000, будуць выдадзены асобнай брашурай і распаўсюджаны сярод выбаршчыкаў.

Справаздача перад рабочымі напярэдадні чысткі апарату.

У бліжэйшым часе пачынаецца чыстка апарату Галоўнай Касы Ашчаднасьці.

Аглядавая камісія ўжо скончыла сваю працу. У сувязі з тым, што апарат касы ашчаднасьці ў сваёй працы мае блізкую сувязь з рабочымі прадпрыёмстваў, напярэдадні чысткі апарату Галоўная Каса Ашчаднасьці зробіць шэраг справаздач аб сваёй дзейнасьці на больш буйных прадпрыёмствах Менску.

5 жніўня ў садзе саюзу гарбароў адбудзецца першая такая справаздача перад рабочымі заводаў „Бальшавік“, „Энэргія“ і „Красная Заря“.

Вылучэнцаў рабочых у Вяч. Раб. Унівэрсытэт.

У Вячэрні Рабочы Унівэрсытэт уведзен вольны прыём заяў ад рабочых, але разам з тым асобы, якія маюць камандыроўкі прафсаюзаў будуць прымацца ў першую чаргу.

ЦСПСБ мае на ўвазе ў Вяч. Раб. Унівэрсытэт накіроўваць у першую чаргу рабочых, якія вызначаны для вылучэньня па прафсаюзнай, савецкай і гаспадарчай лініі.

Месцы для БССР у тэхнікумах кінематографіі.

У Маскоўскім Дзяржаўным Тэхнікуме Кінематографіі Рэжысэрскім аддзяленьнем для Белдзяржкіно прадстаўлена 4 месцы, а таксама для скончыўшых Рабфакі ў БССР дадаткова 3 месцы.

У Ленінградзкім фотокінотэхнікуме для Белдзяржкіно забраніравана 3 месцы ў набіратарскім аддзяленьні.

Усяго для Б-Д кіно ў тэхнікумах кінематографіі забраніравана 10 месц, для якіх Белдзяржкіно вызначыла 10 стэпэндый—ад 50 да 75 руб. у м-ц кожная.

Заявы прымаюцца ў Б-Д Кіно да 8-га жніўня г. г.

Да арганізацыі выстаўкі украінскага мастацтва.

Таварыства прыхільнікаў вобразнага мастацтва мяркуе арганізаваць увосень у Менску выстаўку украінскай жывапісі і скульптуры. Зараз па гэтымі пытаньні вядуцца перагаворы з Галоўмастацтвам НКА УССР і аб'яднаньнямі украінскіх мастакоў.

Агнятрывалае будаўніцтва ў Менскай акрузе.

У Менскай акрузе сёлета будуецца каля 20 агнятрывалых будынкаў, галоўным чынам, жыльлёвыя дамы, школы і г. д. Большасьць іх знаходзіцца ў камунах, саўгасах і калгасах.

Палепшаньне радыё-перадач.

На Менскай радыё-станцыі імя СНК БССР будзе значна палепшана музыкальна-вакальная частка канцэртаў. Уводзіцца штодзённы гадзінны канцэрт у час абедзеннага перапынку. Значна павялічваецца праграма дзённых і вячэрніх перадач.

Падрыхтоўка кіно-мэханікаў.

У наступным навучальным годзе пры Віцебскім палітэхнікуме і Гомельскай прафшколе мэталістаў будуць адчынены 1 гадовыя курсы па падрыхтоўцы кіно-мэханікаў. На абодвы курсы будзе прынята 100 чалавек, курсанты будуць атрымоўваць ад зацікаўленых устаноў стыпэндыю па 40 руб. у месяц. Праграма курсаў разьлічана на 6 месяцаў вучобы і 6—практыкі.

Новы кіно-фільм.

У бліжэйшыя дні ў БССР прыяжджае рэжысёрская група фабрыкі Белдзяржкіно. Група працуе над камэдыяй „Хамелеон“, якая малюе няўдалыя спробы ізьмана ў якасьці культшэфа вёскі. Група працуе пад кіраўніцтвам рэжысёра т. Леўшына.

Падрыхтоўка сцэнарыстаў.

Пры беларускай кіно-фабрыцы ў Ленінградзе арганізуецца група сцэнарыстаў. У гэту групу будуць накіраваны маладыя беларускія пісьменьнікі і рабкоры. Для іх будуць арганізаваны 6-месячныя курсы па вывучэньню сцэнарнай справы. Курсанты будуць атрымоўваць стыпэндыі—ад 75 да 100 руб. у месяц. Заняткі на курсах пачнуцца з 1-га кастрычніка.

ПАПРАЎКА.

У № 174 нашай газэты—за 2 жніўня—у артыкуле „Чыстка апарату НКЗ“ памылкова надрукавана: „Міхайлаў, працуючы ў мэліярацыйнай групе“... Трэба чытаць: „Міхайлаў, працуючы у групе сельскай гаспадаркі“.

Напярэдадні ўсебеларускай спартакіяды вясковых фізкультурнікаў.

...

Усе калектывы—удзельнікі ўсебеларускай спартакіяды атрымаюць прызы і падарункі ад розных устаноў і арганізацый.

Зорны вэлёпрабег праходзіць з посьпехам.

Паводле вестак ВСФКБел. Усебеларускі зьвёздны прабег праходзіць з вялікім посьпехам. На фініш ужо выехалі каманды з усіх акруг. У вэлёпрабегу, галоўным чынам, удзельнічаюць рабочыя фабрык і заводаў.

Па шляху ўдзельнікі прабегу праводзяць з насельніцтвам гутаркі аб 5-цігодцы, пазыцы індустрыялізацыі, усебеларускай сялянскай спартакіядзе і на іншыя актуальныя тэмы.

Сялянства і рабочыя горача сустракаюць удзельнікаў прабегу.

ВСФКБ ужо падрыхтаваўся да сустрэчы ўдзельнікаў вэлёпрабегу на фінішы, які адбудзецца заўтра а 12-й гадзіне дню на Пляцу Волі. Удзельнікаў прабегу будуць сустракаць прадстаўнікі партыйных, савецкіх і грамадзкіх арганізацый, на Пляцу Волі адбудзецца мітынг.

У панядзелак удзельнікі прабегу абгавораць вынікі вэлёпрабегу. На гэтым сходзе выступіць старшыня ВСФКБ т. Рыжоў.

Прыём заяў у ВНУ і тэхнікумы адтэрмінован.

У сувязі з недастатковым тэмпам падачы заяў у ВНУ і тэхнікумы, а таксама з мэтай больш лепшага ўкамплектаваньня апошніх, Наркамасьветы ўстанавіў канчатковыя тэрміны падачы заяў.

У Менскі і Віцебскі палітэхнікумы, фармацэўтычна-акушэрскі тэхнікум у Магілеве, садова-гародны ў Марынай Горцы, у Ст. Барысаўскі с.-гаспадарчы і каапэрацыйны тэхнікумы прыём заяў працягнут да 5 жніўня з тым, каб залічэньне і абвяшчэньне вынікаў прыёму было скончана да 15 жніўня.

Падача заяў ва ўсе іншыя тэхнікумы адтэрмінована да 20 жніўня, а залічэньне і абвяшчэньне вынікаў прыёму будзе скончана да 1 верасьня.

Падача заяў у ВНУ адтэрмінована да 25 жніўня, а іспыты і залічэньні будуць скончаны да 5 верасьня.

Асобы, якія не паступілі ў навучальныя ўстановы першай катэгорыі, маюць права падаваць заявы ў іншыя тэхнікумы, ім будуць залічвацца вытрыманыя іспыты. У тэхнікумах, дзе ёсьць некалькі аддзяленьняў, дырэктарам апошніх дазволена са згоды паступаючых рабіць залічэньні на іншыя аддзяленьні.

Новыя кнігі.

Паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь“ для рэцэнзіі наступныя кнігі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.

1. „Каапэрацыйная загатоўка яек“ А. Рыбакоў. (Інструктар-аграном Белсельсаюзу). Стар. 76, цана 25 кап.
2. „Белы вянок“ Ул. Галубок. Драма ў 1-м акце, з жыцьця Заходняй Беларусі. Стар. 19, цана 25 кап.
3. „Кантрактацыя, мэта і задачы, арганізацыя і практыка“ А. Рыбакоў і І. Левіт. Інструкцыйны матар'ял для працаўнікоў і актыву с.-г. каапэрацыі і аграномаў. Стар. 117, цана 70 кап.

Шырэй дарогу птушніцтву!

...

М. Анохін.

КІНО „КУЛЬТУРА“.

„СПРАВА № 128“.

„Справа № 128“—савецкі дэтэктыў з жыцьця і дзейнасьці ДПУ. Сюжэт фільму гэткі. Пракурор, былы старшыня трыбуналу на Каўказе, убачыў чалавека, які паказаўся яму знаёмым. Пракурор пачаў прыпамінаць і ўспомніў гэтага чалавека, былога лейтэнанта Вінтэра, у 1919 годзе засуджанага на расстрэл. Прысуд павінен быў выканаць былы матрос Пракапчук, які пашкадаваў свайго былога начальніка і адпусьціў яго, сымуляваўшы расстрэл і падаўшы рапарт аб выкананьні прысуду.

Вінтэр пад чужым прозьвішчам пачаў займацца шпіянажам. Але пракурор узьняў справу, і ДПУ ледзь не накрыла Вінтэра, але той пасьпеў уцячы ў Турцыю. Праз які час Вінтэр для новай антысавецкай чыннасьці вярнуўся ў СССР. Але зараз Пракапчук прыпільнаваў яго. Пачалася пагоня з перастрэлкаю. Ня... бацъ, нарэшце, біцца, і абодвы зваліліся з гары, знайшоўшы сьмерць у прорве.

Фільм глядзіцца са значнаю напружанасьцю і хвалюе гледача, сымпатыі якога на баку змагароў з контр-рэвалюцыяй. У фільму рад моцных момантаў. Артысты граюць добра, даючы тыпы жывых людзей. Пастаноўшчык фільму ўнік небясьпекі надзяліць агітацыйна дзейных асоб—адны на зусім беззаганных рэвалюцыянэраў, другіх—на заўзятых нягодвікаў. І тыя і другія маюць свае слабасьці (вялікія ў шкоднікаў) і свае станоўчыя рысы характару (моцныя, пукатыя ў станоўчых тыпаў). Але тут добра захована мера.

Як ня частую зьяву ў фільмах, адзначым добрыя здымкі, а таксама часам прыгожыя віды Каўказу і Крыму.

У цалку фільм пакідае добрае ўражаньне.

Габ.

Што слухаць па радыё.

СУБОТА, 3-ГА ЖНІЎНЯ

18-00—18-40—Пасьляабедзенны канцэрт.
18-40—19-10—Перадача для работніц, сялянак і хатніх гаспадынь.
19-10—19-30—Гутарка па фізкультуры.
19-30—20-20—Беларуская радыё-газэта
20-20—20-40—Гутарка з сялянамі.
20-50—23-00—Канцэрт.

НЯДЗЕЛЯ 4-ГА ЖНІЎНЯ

9-00—11-30—Селянскія перадачы:
1. Сялянская радыё-газэта (1 гадз.).
2. Сялянскі канцэрт
11-30—11-50—Ранішнія навіны.
11-50—12-00—Што новага сёньня ў газэтах.
17-00—17-55—Час піянэра і вучня.
18-00—18-35—Камсамольская газэта „Чырвоная Зьмена“.
18-35—18-55—Даклад аб Дню індустрыялізацыі.
19-00—20-00—Літаратурна-музычная гадзіна.
20-00—20-15—Інфармацыя.
20-30—23-00—Канцэрт.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 3-га ЖНІЎНЯ 1929 г.

	Куп.	Прад.
1 6 проц. выйгр. паз.	4.84	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	127.75	129.75
Выйгр. пазыка 1929 г.	100.75	101.15
10 проц. выйгр. пазыка 1927 г.	26.17	26.27
3-я сялянск. выйгр. паз. 927 г.	5.00	—
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10.60	10.65
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25.78	25.88
2 „ „ „ проц.	26.56,5	26.66,5
„ „ „ „ 6-проц.	25.47	25.57
II проц. дзярж. паз. 28 г.	104.64	104,69
12 проц. рэнтная пазыка 1927 г.	102.06	—

Апавяшчэньні.

Ад камісіі па чыстцы апарату Камунбанку.

Камісія па чыстцы Камунбанку гэтым паведамляе, што агляд работы і чыстка апарату Камунбанку пачынаецца сёньня, 3-га жніўня, у памяшканьні клюбу Совгандальслужачых (рог Энгельса і Камуністычнай) а 6 гадзіне ўвечары.

Камісія зьвяртаецца з просьбай да будаўнічых рабочых, да працаўнікоў камунальнай гаспадаркі і жыльлёвага будаўніцтва, ЖАКТ'аў і інш. кліентаў банку, а таксама і да рабочых дражджавога заводу „Чырвоная Зорка“, прадстаўнікі якога прымалі непасрэдны ўдзел у праверцы асабістага складу працаўнікоў банку, прыняць удзел у працы камісіі па агляду і чыстцы апарату банку.

ДА ВЕДАМА ПАСТУПАЮЧЫХ У БДУ

Пры Выканбюро Прафсэкцыі студэнцтва БДУ з 1-га жніўня г.-г. рэгулярна штодзень (акрамя нядзелі) працуе кансультацыя па наступных прадметах: грамадазнаўству, матэматыцы, фізыцы і прыродазнаўству.

ВЫКАНБЮРО.

Дом Асьветы.

— У суботу, 3-VIII, роўна а 7-ай гадз. увечары адбудзецца агульны сход жанчын—сяброў Саюзу Працасьветы, а таксама ўтрыманак сяброў саюзу.

Абвестка дню: 1. Аб чыстцы партыі. 2. Аб III пазыцы індустрыялізацыі.

У нядзелю 4-8, адбудзецца экскурсія асьветнікаў гор. Менску ў вайсковыя лагеры „Банцараўшчына“.

Збор роўна а 8-й гадзіне раніцы на пасажырскай станцыі.

У выпадку непагоды экскурсія адкладаецца.

Часова выкон. абавязкі адказнага рэдактара П. ШАСТАКОЎ.

ТЭАТР—КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР. ГАСТРОЛІ МУЗЫЧНАЙ КАМЭДЫІ. Субота, 3-га жніўня „РОЗ-МАРИ“

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА“. „СПРАВА 128“

КІНО-САД „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“. „ДЖАЛЬМА“

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“. „ТАНКРЭД І КЛЕРЫНДА“

КІНО ПРАЛЕТАРЫ. „ДОНА ЖУАНА“

Беларускі радыёвяшчальны цэнтр НКП і Т даводзіць да ведама ўсіх радыёслухачоў і арганізацый, ШТО З 10 ЖНІЎНЯ ...

ЗАРАДНАЯ БАЗА

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА — ВЫШАЎ З ДРУКУ — БЮЛЕТЭНЬ ВЫДАНЬНЯЎ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ВЫДАВЕЦТВА № 3 Кастрычнік 28 г.—Травень 29 г. МЕНСК

ЗГУБЛЕНЫ.

— Вучотна-конская карт. Будніка І. Г., выд. Брагінскім РВК.
— Атэстат Голада Н. С., выд. Калінкавіцк. сямігодкі.
— Вучотна-конская карт. Зайчыка Ц. К., выд. Юравіцкім РВК.
— Мэтрычн. выпіс Зарэцкай С. З., выд. Калінкавіцк. гарсаветам.
— Паявая кніжка № 226 Леонава А. С., выд. Калінкавіцк. с-г. т-вам.
— Паявая кніжка № 1726 Жукоўскага Ф. Р., выд. Калінкавіцк. с-г. т-вам.
— Паявая кніжка № 952 Карнеўца Ю. Р., выд. Калінкавіцк. с-г. т-вам.
— Дамавая кніга Вольфсона З. Б. выд. Калінкавіцк. райміліц.
— Конская карт. Смабуха Н., выд. Барысаўск. ваенкаматам, кв. 460 п.
— Сяброўская каапэрац. кніжка № 1483 Баркоўскага П. С., выд. Барысаўск. прыгародн. спаж. т-вам., кв. 461 п.
— Конская карт. за № 79 Пятуха Ф. Ф., выд. К. Слабадзкім ВВК, кв. 462 п.
— Пасьведчаньне на права ўласнасьці за № 873 Вішнеўскага В. О., выд. Барысаўск. кам. гасп., кв. 463 п.
— Парад. за № 1070 Тэрэжа А., выд. Мазырск. гарадзк. чыг. станцыі, кв. 464 п.
— Конская кніжка № 223 Моніча Ф., выд. Барысаўск. ваенкамат, кв. 465 п.
— Вучотна-конская кніжка № 965 Аніпчанка Ф. О., выд. Каралінск. РВК, кв. 466 п.
...